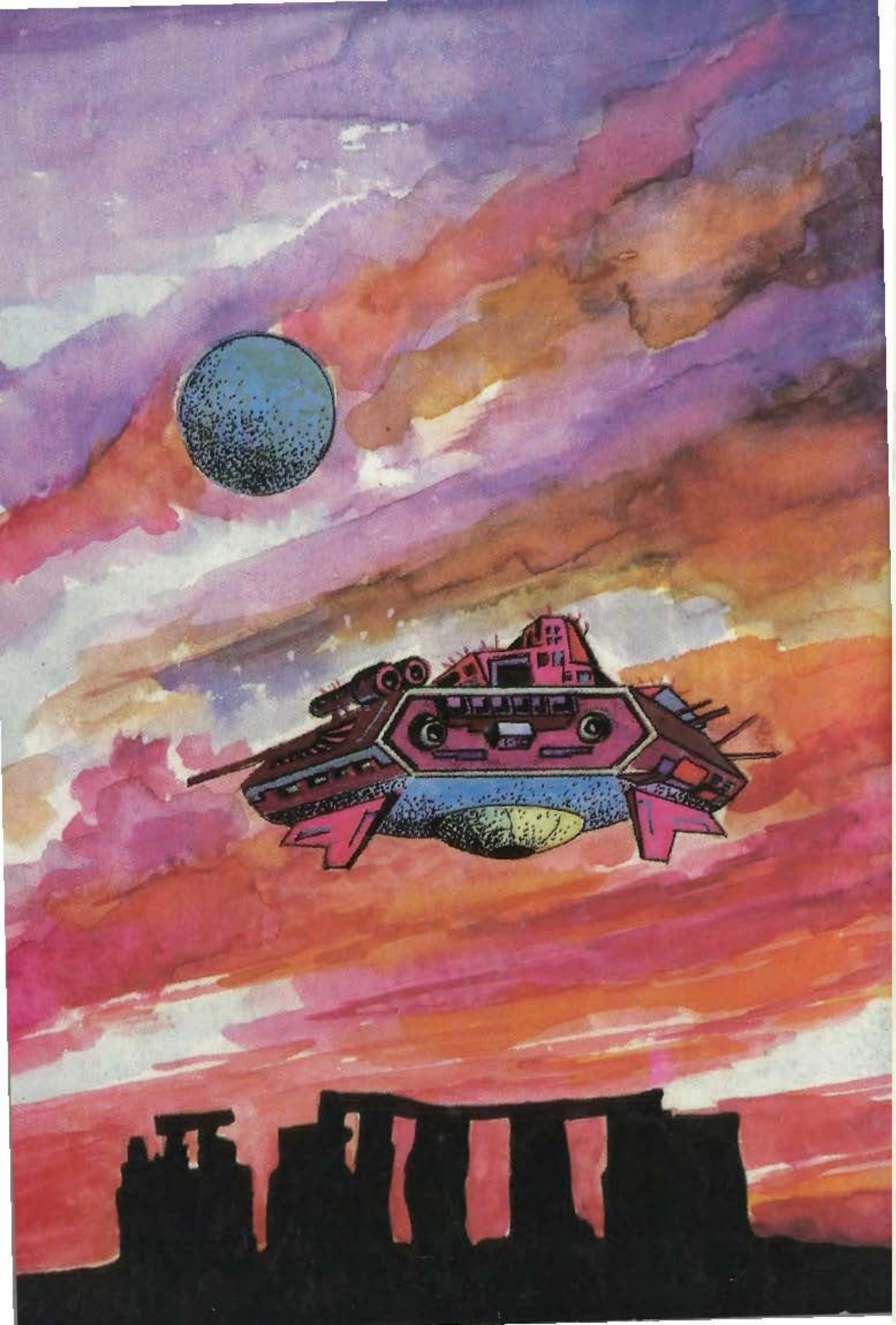
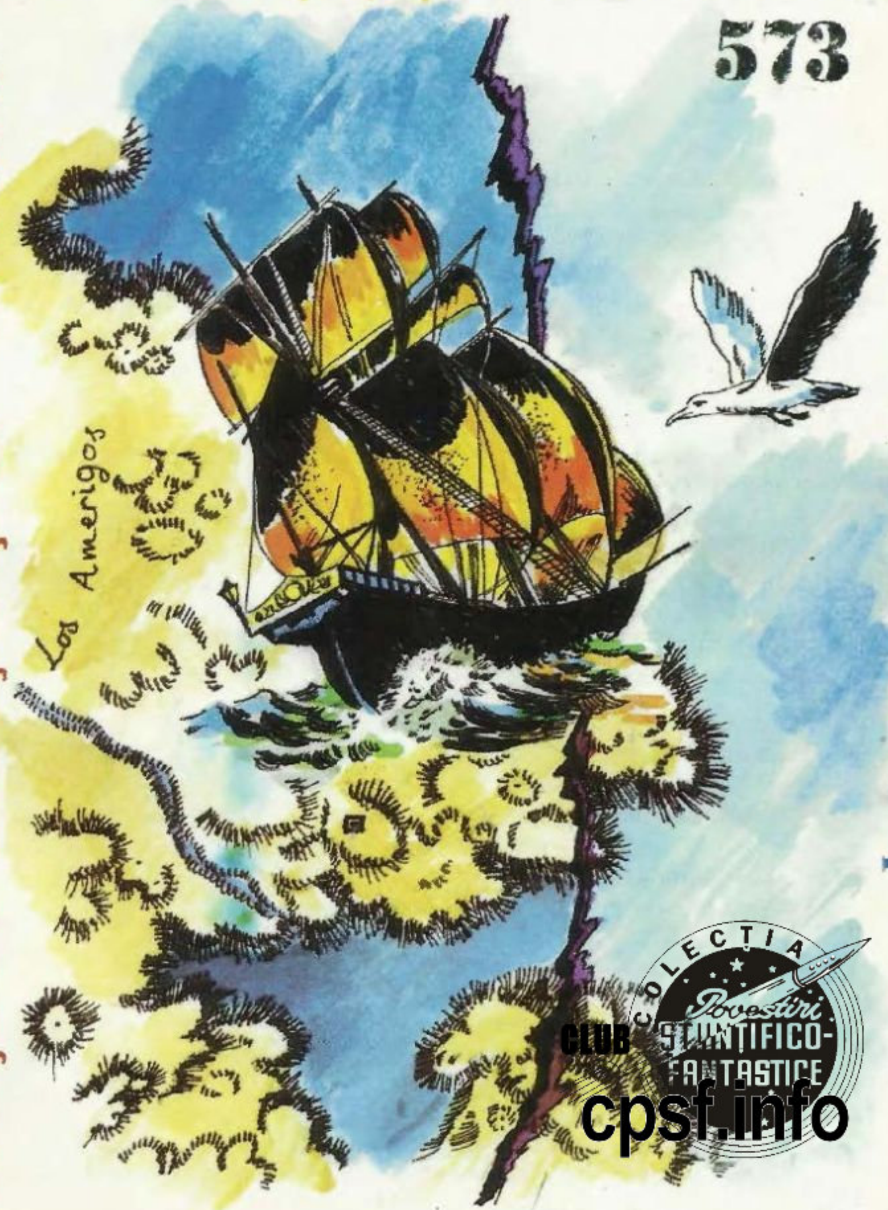

anticipația

50 de ani de la apariția primului număr 1955-2005

573

Colecția Povestiri Științifico - Fantastice

Premiul Convenției Europene de SF

- 2005 -

SUMAR

CASETA REDACŢIEI

CPSF ANTICIPAŢIA - colecţia de povestiri SF
www. anticipatia.kogaion.net

Revistă editată de: Fundaţia SocRaTeE, preşedinte Alexandru MIRONOV
Asociaţia Tinerilor Jurnalişti şi Protecţia Mediului Dolj

Redactor-Şef: Aurel Cărăşel (aurel_carasel@yahoo.com)
Redactori: Dodo Niţă, Arthur Codrescu, Marius Ghergu, Ion Ilie Iosif, Dan Mihăilescu, Sorin Repanovici
Grafica interior: Marius Ghergu, Marina Nicolaev, Olimp Vărăşteanu, Viorel Pîrligras
Grafica coperta 1: Dan Mihăilescu
Grafica interior: Marius Ghergu, Dan Mihăilescu, Sergiu Someşan
Tehnoredactare: Mihaela Lazăr
Machetare coperte: Octavian Mitrică

Adresa redacţiei: Str. Anton Cehov nr. 8, cod 011998, sector 1 Bucureşti
Telefon: 021-22 230 48 / 021-23 132 24 / 021 - 22 276 36
Fax: 021 - 22 276 36

ISSN 1220-8620

de ***Alexandru MIRONOV***

SOCCON ODESSA `89

Avea să fie această primă întâlnire a scriitorilor şi fanilor de Science Fiction din ţările socialiste o întâlnire splendidă! Şi avea să fie, de altfel, şi ultima de acest fel - şi asta nu pentru că scriitorii sau fanii vor înceta să se mai pasioneze de SF, nici din cauza slăbirii interesului marelui public din Est pentru literatura ştiinţifico-fantastică, ci dintr-un motiv pe care nici unul, dar absolut nici unul dintre specialiştii în ghicit viitorul, prezenţi la Odessa, nu şi l-ar fi putut imagina: acela că lagărul socialist, deci ţările aşa-zis «socialiste» din Est aveau să renunţe - toate!- la socialism!

Dar la Odessa (de fapt, la Koblevo, o mică staţiune aflată la 40 km de marele port, inaugurată chiar cu ocazia Soccon-ului) a fost o întâlnire straşnică, prilej imens de defulare şi pentru marele maestru Arkadi Strugaţki, dar şi pentru cei mai bine de 50 de fani bulgari, pentru polonezul Bukato şi pentru mine, dar mai ales pentru reprezentanţii celor 204 cenacluri de literatură SF pe care le are Uniunea Sovietică, ţară unde, prin întindere şi sistem politic, partidul visătorilor este, probabil, printre cele mai importante din lume.

Un moment relevant a fost licitaţia de carte, afiş, lucrare de artă; o acuarelă a lui Cornel Ioniceli a stârnit *„bătălii”* până la 25 de ruble, o carte de Ray Bradbury doar 7-8 ruble; în schimb, „Gadkie Lebedi”, scrisă de fraţii Strugaţki, a atins 40 de ruble!

S-au acordat premii pentru **cel mai important scriitor** şi pentru **cel mai fanatic fan** din fiecare ţară (Mihail Grămescu, respective Ion Ilie Iosif au primit câte o diplomă şi câte un samovar). Şi s-au schimbat, în neştire, adrese, fiecare din cele 204 cluburi sovietice dorind să invite români, bulgari, germani, cehi sau slovaci, la festivalurile, congresele, simpozioanele care se ţin practic fără oprire, între Murmansk şi Vladivostok, în uriaşa ţară care visează, iată, decenii, până la convulsii.

Mă întorc, cu adresele, diplomele, samovarele şi cărţile căpătate în ţară. Comunic la Consfătuirea

scriitorilor şi fanilor de la Timişoara, din noiembrie 1989, rezultatele tentativelor mele de unificare întru visare a tuturor celor din spatele „cortinei de fier" şi mă aleg cu o muştruluială publică severă din partea redactorului-şef al revistei Ştiinţă şi Tehnică şi a secretarului (de atunci) al Uniunii Scriitorilor din R.S.R., două persoane cărora SF-ul românesc le datorează mult, dar care nu erau, clar, în pas cu vremea. Am însă pielea tăbăcită de ani buni de opoziţie şi o capacitate de apreciere a situaţiei pe câmpul de bătaie a realităţii mai rapidă şi mai exactă decât a visătorilor insuficient calificaţi. La Timişoara, atunci, mirosea a nelinişte, oamenii chiar şi-o doreau, fierbinte, ceea ce explică de ce adunarea sfidează autorităţile şi îmi acordă, prin vot secret, titlul de *personalitatea nr. 1 a fandomului* pe anul (de graţie) 1989.

JULES VERNE

SF-ul va trăi în aşteptarea culorii regăsite, departe de timpul ce-şi aruncă momeala, risipindu-ne, irosindu-ne...

CENACLUL ADOLESCENŢILOR

de Diana BANU

Coordonator al cenaclului de literatură SF "Jules Verne" - Grupul Şcolar "Ferdinand I" Râmnicu-Vâlcea

Se vorbeşte prin tot mai rarele publicaţii de gen despre moartea SF-ului românesc sau cel puţin despre intrarea lui într-un con de umbră. Întrebări precum: dacă a murit SF-ul trăiască cine? cum? când? au rămas aproape retorice. Până şi fanzinele au devenit parcă duşmani ai mărturisirilor, topindu-se unul câte unul în frământările ultimilor ani. Astfel, după toate aparenţele, literatura imaginarului a ajuns să fie vizitată din scorburi ascunse doar de SF-iştii consacraţi, în schimb tociţi de entuziasmul cenaclurilor de odinioară, împuţinate şi ele în stupide meciuri de orgolii. Ori poate chiar ucise în abilele driblinguri ale unei "subculturi" de piaţă. Atunci, într-un asemenea climat, pare aproape o nebunie a încerca să mai înfiinţezi un cenaclu SF. Un loc mai retras decât toate, în care fiecare să se împrăştie în direcţii de vis. Însă, atâta timp cât mai avem copii, cât mai avem tineri preocupaţi de fanteziile şi extrapolările tehnico-ştiinţifice, nimic nu e pierdut. Şi dacă n-o să uităm să-i hrănim cu un Wells ori cu un Asimov,

cu un Stanislav Lem sau cu un Frank Herbert, după ce în prealabil au călătorit alături de căpitanul Nemo, pe Marea Mărgeanului, se va scrie în continuare.

SF-ul va trăi în aşteptarea culorii regăsite, departe de timpul ce-şi aruncă momeala, risipindu-ne, irosindu-ne. Pentru că literatura SF, destul de puţin abordată în şcoală, reprezintă o extraordinară oportunitate de reflecţie pentru tinerii elevi asupra lumilor alternative, a călătoriilor la viteze superluminice, asupra procedurilor ştiinţific-imaginare care permit scriitorului acea libertate imaginativă extrem de greu de atins pe o altă cale.

Iată de ce, de aproape trei ani, în Grupul Şcolar "Ferdinand I" din oraşul Râmnicu-Vâlcea, fenomenul literar science-fiction a adunat, pe tărâmul imaginaţiei, tineri de vârste şcolare diferite, într-un cenaclu de literatură şi artă SF pe care l-am intitulat "Jules Verne". De atunci, pregătirile, căutările, schimbul de idei şi informaţii încep cu mult înainte de clipa întâlnirii. Membrii cenaclului se strigă, se întâlnesc şi se sfătuiesc pentru acea zi în care cu toţii dorim să fim navigatori norocoşi prin labirinturi temporale, printre extratereştri şi mutanţi, androizi şi ciborgi. Fiindcă cine a gustat din miracolul unui cenaclu, greu mai poate renunţa vreodată. Aici, elevii învaţă cum poţi rămâne un visător, află despre libertatea de a alege subiectele de reflecţie şi despre refugiul continuu în literatură, în scris. Încearcă să valorizeze o carte de science-fiction, căutînd în ea acel gen de plăcere estetică aparte pe care numai literatura SF poate să o ofere.

Cea mai îndrăzneaţă activitate a cenaclului a fost ambiţia de a-şi supune ucenicia penelului confruntării cu exigenţa cititorului. Astfel s-a născut revista "Lira", o rampă de lansare a tinerelor talente, membri sau nemembri ai cenaclului "Jules Verne", atraşi de acest gen de literatură, dar şi un buletin informativ despre creaţiile literaturii science-fiction româneşti şi mondiale şi, în general, despre mişcarea SF din România. Aflată acum la cel de-al patrulea număr, cu o prezentare grafică realizată în majoritate tot de elevi, revista reuşeşte să reflecte activitatea complexă a cenaclului, interesînd totodată şi pe elevi şi pe profesori. Selecţia creaţiilor, făcută cu o necesară înţelegere a vârstei, ne pune în faţa unor zvâcniri epice neaşteptate. Chiar dacă unele se mai află deocamdată sub tirania modelelor ori a lecturilor neasimilate, sunt sigură că măcar câţiva dintre autorii lor (şi anume aceia care nu vor înceta să caute cu disperare ideea dincolo de barierele realului), o să-şi toarne chipul scriiturii în tiparele anilor ce vor să vină. Şi totuşi, cenaclul "Jules Verne" nu-şi va împlini misiunea decât atunci când copiii lui rebeli îşi vor impune opera în conştiinţa literaturii science-fiction şi vor putea declara asemenea scriitorului Şt. A. Doinaş:

"Sunt un scriitor care datorez extrem de mult primului cenaclu literar".

ELLISON, HARLAN JAY

Scriitor american, născut în anul 1934, în orașul Cleveland/Ohio. Urmează cursurile Universității din Ohio, fără să le finalizeze. Este unul dintre cei mai activi și mai controversați fani ai fandomului american. Debutează cu povestirea "Licuriciul" (1955), publicată în revista "Infinity Science Fiction". Ca scriitor, primește 8 premii HUGO, 3 premii NEBULA și 3 premii LOCUS. EHJ este cunoscut și ca un excelent antologator, cele mai cunoscute culegeri fiind "Viziuni periculoase" (1967), "Alte viziuni periculoase" (1972), "Cartea lui Ellison" (1978) și "Medea - Lumea lui Harlan" (1985).

Alte opere: "Memos din Purgatoriu" (1961), "Fiara ce-și urlă iubirea în inima lumii" (1968), "Basilisc" (1972), "Povestirile Păsării Morții - Un pantheon al zeilor moderni" (1975), "Vin straniu" (1980).

CĂLĂTORIE ÎN ELLISONLAND

a intervievat Michel DEMUTH

Considerat adesea ca unul dintre dirijorii "noului val" AF, Harlan Ellison are un profil literar extrem de interesant, este un prozator rapid și prolific, cu o vervă spirituală scânteietoare. Fanii americani îl consideră o personalitate literară bizară, care iubește publicitatea, nu se deplasează decât cu "light-show"-ul personal și este prezent în toate părțile în același timp - se lansează în lumea benzilor desenate, în emisiuni de televiziune, colecționează Science Fiction ca un profesionist, le arată pumnul editorilor prea insistenți și pare să trăiască pretutindeni cu familiaritatea hotărârii unui spirit care știe cu exactitate ce drum ascuns trebuie să urmeze pentru a șoca în permanență fandomul.

MD: *-În ultimii ani, ai scris mult, chiar foarte mult. Unii te consideră un stilist. Nu-ți e teamă că s-ar putea să-ți cobori calitatea operei urmînd exemplul lui Farmer?*

HE: -Este singura manieră de a trăi pentru un scriitor. Hemingway a spus, cred, că un scriitor este acela care scrie. Chiar şi un singur punct, pus acolo unde trebuie, poate însemna totul într-un text.

MD: *-Da. Şi Georges Simenon pretindea că, dacă "fluxul" unui roman e întrerupt, dacă prietenii, de exemplu, îi soseau pe neaşteptate acasă, îşi punea opera la care lucra în sertar. Dar tu, Harlan,eşti mai mult decât un scriitor. Vreau să spun că... de exemplu, la Convenția de la Los Angeles, erai numit dinamul SF-ului, pila sa interminabilă...*

HE: -Ei bine, mi se pare că... Să-l luăm, de exemplu, pe Lester Del Ray. Într-o introducere pe care tocmai a realizat-o pentru antologia "Cele mai bune povestiri SF din lume", scria că... numai o clipă... da: "Din toate părțile aud vorbindu-se despre rolul pe care îl are science-fiction-ul, gen literar care trebuie să aibă un anumit stop, o importanță specifică, orice ar vrea aceasta să semnifice. Câțiva dintre cei mai tineri autori în domeniu au încercat o definiție a ceea ce ar trebui să însemne acesta. După ei, SF-ul trebuie, la modul absolut, să fie competent. Nu vei găsi deci nici o povestire competentă în această antologie, pentru simplul motiv că lectura lor nu provoacă lectorului nici o plăcere". Şi, ceva mai departe, adaugă: "În teorie, un văd nici o obiecțiune împotriva acestei poziții, dar în practică se poate constata că în față un se află decât studii sumbre şi lugubre asupra explotaării şi torturării omului de către om, studii asupra răutății sale. Care un mă incită mai mult decât alte eseuri de acelaşi tip asupra fericirii pe care o va cunoaşte lumea în ziua în care umanitatea va opta pentru calea oferită de drogurile psihedelice". Ce-ar mai fi de spus? Că Lester este un partizan al vechii şcoli. Scrie ca profesionist de aproape... să vedem... treizeci de ani şi adoptă o atitudine foarte particulară față de tot ceea ce poate îmbogăți, deranja, exalta, tot ceea ce e semnificativ şi competent. De fapt, el consideră că toate acestea sunt destul de plictisitoare. Întocmai ca şi educația şi televiziunea. Se poate discerne aici un ton oarecum academic. Dar pot să afirm că se înşeală. Mie mi se pare că ceea ce creăm noi azi în domeniul SF-ului are mai multă valoare în ochii tinerilor cititori decât tot ceea ce ar fi putut să citească în alte părți. Dacă ne debarasăm de această responsabilitate, dacă o negăm, dacă nu spune "Da! Da! Ceea ce scriem este citit, prozele noastre exercită o anumită influență!". Dacă nu luăm act de această realitate, vom adormi, vârîndu-ne capul în nisip, ca struțul. Vom divorța de responsabilitata noastră de creatori. Există o diferență pentru critici, pentru scriitori şi pentru fani, între SF-ul anilor

1920-'40 şi cel de astăzi. Ieri, SF-ul nu era considerat decât o distracţie, o destindere, o metodă de evadare din realitate, pentru că cei ce-l scriau nu făcuseră altceva din el decât o ocupaţie plăcută. Astăzi, însă există o întreagă generaţie de autori noi, care au debutat prin anii 1950-'60 şi care se sustrag de la... să zicem de o anumită competenţă academică, poate prea îngustă pentru a se defini în mod artistic. Şi, apoi, nouă nu ne e ruşine să ne considerăm artişti. Lester Del Ray este un om minunat, pe care îl ador... A fost printre primii care m-a încurajat să scriu, când am debutat. Îi datorez o bună parte din ceea ce am învăţat în meseria de scriitor. Dar timpul nu iartă. Lester este victima timpului, aşa cum vom fi şi noi, cu toţii. Şi iată-l aici, acum, cu definiţia sa prăfuită asupra rolului şi rostului SF-ului. Desigur că science-fiction-ul trebuie să fie plăcut şi amuzant. Bineînţeles că da. Este primul obiectiv pe care ar trebui să-l aibă în vedere un autor. El nu trebuie să-l îndoctrineze pe cititor, ci să-l amuze. Însă, odată scopul atins, odată cititorul captivat prin plăcerea oferită de calitatea prozei... atunci mi se pare că datoria unui scriitor este de a spune ceea ce gândeşte el despre lume, despre viaţă, despre artă. Oricare i-ar fi opiniile. Trebuie s-o spună într-o proză, pentru că, altfel, nu ar face decât să lustruiască o cochilie goală, un fleştecuţ amuzant...

MD: *-Am citit un astfel de fleştecuţ amuzant, semnat Harlan Ellison, în revista "Amazing Stories". Era prin 1957 şi se intitula "Răzbunarea Galaxiei a V-a".*

HE: -(izbucnind în râs) Da... oh, da! Nefericită operă! Cum să vă spun? În acea perioadă a debutului... între 1956-1958, îmi ziceam, asemenea multor alţi debutanţi, că principalul lucru în munca unui scriitor îl constituie vânzarea mărfii produse. Nu putea să conteze nimic altceva. Tocmai îl cunoscusem pe Robert Silverberg şi pe Randall Garrett. Locuiam în aceeaşi clădire. Scriam fiecare câte 10.000 de cuvinte pe zi. Ca un fel de sclavie în faţa foii de hârtie.

MD: *-SF Mill Incorporated?*

HE:- Exact asta era. Când am terminat, ei bine... am înmânat totul lui Ziff Davis, editorul lui "Fantastic" şi al lui "Amazing" Pe atunci, redactor-şef era Paul Fairman. Eram cu toţii săraci, foarte săraci. Incredibil de săraci. Locuiam în camere închiriate cu 12-14 dolari pe săptămână. Minuscule, nu mai mari decât acest birou. Când ajungeam la Fairman, pe masa lui de lucru mă aştepta totdeauna un teanc de coperte de carte. Cum sunt alea... de colo. În general, erau semnate de Ed Valigurski. Un grafician înfiorător.

MD: *-Îl cunosc. Un specialist în tehnica desenelor de pe ceştile de ceai, nu?*

HE: -Da. De necrezut că un asemenea om putea fi considerat grafician de carte. Iar Fairman ne prezenta desenele alea jalnice şi noi ştiam că urma să ne ceară să scriem câte o povestire, pornind de la imaginile

de pe ele. Vedeți? Avea de fiecare dată un titlu gata pregătit, un titlu de senzație: "Răzbunarea Galaxiei a V-a"! Nu avea importanță ce reprezenta coperta, numele autorului nu apărea acolo. În acea perioadă, "Galaxy" le tipărea la Chicago. Câte cinci sau șase odată. Aveau un preț special, incredibil de mic. Iată de ce nu aveau inserate pe ele decât titlurile.

MD: *-Un lucru foarte practic, evident. Azi, pentru ca să pot tipări "Galaxie", mai întâi trebuie să am gata sumarul, ca să pot trimite la fotogravor ilustrațiile copertelor.*

HE: -Cu sistemul său inedit, Fairman nu trebuia decât să inventeze titluri. Privește aici, am întreaga colecție: " Un Napoleon de oțel", "Viermele din spațiu"...

MD: *-Interesant sistem, nimic de zis.*

HE: -Și totul mergea strună. Ni se dădeau titluri, ca „Vulturul nopții" sau „Răzbunarea Galaxiei a V-a". Titluri și exemplarele de probă din aceste incredibile coperte. Încercam să adoptăm o mină cât mai fericită. Oh, ce desen superb, domnule Fairman! Ce mult îmi place! Aș vrea să învelesc o capodoperă în el! Iar Fairman dădea din cap: Ok! După care urma tocmeala: 10,15 sau 20 de cenți rândul. Depindea de starea lui de moment. Odată ajunși acasă însă ne întunecam la față. Fiecare se așeza în fața mașinii de scris și începea să țăcăne. În felul acesta, am scris toți la început. Toți adică Silverberg, Randall Garrett și Milton Lesser. Nu aveam nimic în comun cu acele titluri și coperte complet stupide. Vreau să spun că cititorul putea să admire pe ele indivizi care pluteau prin spațiu fără scafandri, ori furnici uriașe care atacau astronave ș.a.m.d. Și era misiunea noastră nefericită să încercăm să le explicăm, să justificăm asemenea bazaconii.

MD: -*Crezi că a fost o şcoală folositoare? Aspră, dar eficientă?*

HE: -În principiu, da. Erai obligat să scrii, să înveţi regulile, disciplina efortului narativ... Te aşezai în faţa maşinii de scris şi trebuia să iasă... Astăzi, după atâţia ani de la acele momente, mă simt capabil să mă aşez în faţa maşinii de scris şi să încropesc o povestire în mai puţin de două ore.

MD: -*Anumiţi detractori ai fenomenului SF îi reproşează genului o anumită facilitate. Pretind că nu se încadrează în nici o regulă, că nu cunoaşte aceleaşi obligaţii ca şi literatura main-stream, ori ca poezia, că este prea liber în concepţie şi că, din cauza asta, îşi risipeşte cea mai mare parte dintre calităţi.*

HE: -Prea liber? Prostii! SF-ul, adevăratul SF, vreau să spun, foloseşte exact aceleaşi reguli ca şi literatura *main-stream*. Dar exact aceleaşi: adică se manifestă identic în privinţa intrigii, a structurii, a tematicii, a personajelor. Singura diferenţă este că noi le repunem în discuţie. Noi, nu autorii de proză *main-stream*. În felul acesta, putem să descoperim cărţi de tipul «Complexului lui Pertney», care constituie un fel de impas în cadrul literaturii. În SF, preluăm aceleaşi reguli şi încercăm să le curbăm, să le răsucim puţin în acest sens, puţin în celălalt. Iată, de exemplu... Nimeni nu -sa îndoit vreodată că Salvador Dali este capabil să picteze un tablou în maniera lui Norman Kewell. Evident că poate. Şi, din moment ce lumea e sigură de asta, nu mai este nevoie s-o şi demonstreze. Continuă, deci, să picteze *a la Dali*. În privinţa SF-ului, se întâmplă cam acelaşi lucru: noi toţi, dar toţi, putem foarte bine să scriem şi în stilul *main-stream*. Unii chiar o fac. Am făcut-o şi eu. Uite, pe raftul ăsta toate romanele ce aparţin literaturii *main-stream* sunt scrise de mine. Noi am ales însă... mai bine zis, eu am ales să nu mai creez în această direcţie. Sunt atâţia autori care o fac, aşa că unul în plus sau în minus... Ceea ce creăm noi nu se aseamănă însă cu nimic altceva. Când scriem bine, vreau să zic. Bineînţeles, există şi SF de calitate îndoielnică. Există şi autori slabi.

MD: -*Da, cam mulţi...*

HE: -Mda, chiar eu am fost unul dintre aceştia. Cel puţin pentru o vreme. La debut, scriam povestiri de 10.000 de cuvinte pe zi, pornind de la copertă infectă. O terminam în jur de ora patru dimineaţa, mă culcam, apoi pe la orele zece mă duceam să livrez textul. Un cent cuvântul, asta însemna 100 de dolari. Am fost, realmente, obligat să vând peste o sută de povestiri de-a lungul celui de-al doilea an, de când devenisem scriitor profesionist. Şi cred că aş fi putut continua în felul acesta la infinit, fără să-mi îmbunătăţesc în vreun fel stilul. Am plecat însă în armată, pentru satisfacerea stagiului militar. Odată ajuns aici, nu am mai avut timpă să scriu. Nu făceam decât ceea ce era necesar şi asta în modul cel mai strict cu putinţă. Nu mai eram obligat să scriu pentru a supravieţui. Şi, în aceste momente, cam prin 1959, a avut loc o

mare schimbare.

MD: *-Care a fost prima povestire publicată?*

HE: -Prima povestire?

MD: *-Prima după marea schimbare. Primul text cu adevărat marca Harlan Ellison...*

HE: -Cred că... poate «Toate stelele se tem». Este singura povestire pe care Judith Merrill a reținut-o pentru unul dintre volumele sale de «Cele mai bune povestiri SF». Da, cred că ea a marcat debutul unei noi epoci pentru mine. Abia după această răsturnare, am început să scriu povestiri, care aduceau cu stilul obișnuit în *main-stream*. "Roque", de exemplu. O găsești în "Gentleman Junkie", o culegere care nu a mai fost reeditată. Prima ediție de buzunar se vindea recent, la preț de ocazie, cu 50$. Gândește-te că a urcat de la 50 de cenți la 50$. Toate povestirile culegerii aparțin genului dur: tratează problemele rasismului, drogurilor, mediilor jazz-ului, ale universităților... Da, pentru mine este unul din cele mai bune lucruri pe care le-am făcut, mult mai bune decât tot ceea ce am scris în domeniu SF. Există, de asemenea, o altă culegere la care țin mult și care conține povestiri scrise în închisoare. Nimeni un le-a mai reeditat nici pe acestea.

MD: *-În închisoare? În timpul serviciului militar?*

HE: -Nu, nu! E vorba de delicvența juvenilă. Făceam parte dintr-o bandă de tineri și...

MD: *-Ai stat mult timp în pușcărie?*

HE: -Prima oară, nu foarte mult timp. Exact cât să scrii un roman. Am revenit însă de mai multe ori. De prea multe ori, chiar. Pentru manifestații neautorizate pe drumurile publice, pentru manifestări violente împotriva președintelui Jonson, a președintelui Nixon... Am participat, de asemenea, la marșurile păcii, conduse de Martin Luther King, în sud, în Montgomery. Eram, de asemenea, în formație în Georgia, în Alabama, în Kentucky, în Carolina de Sud... Dumnezeule! Nu îmi mai amintesc chiar de toate acele ținuturi! Pot numai să spun că am căpătat obișruința închisorilor. Însă numai începînd cu perioada armatei am ajuns să mă întreb, să reflectez asupra a ceea ce scriu. Și, când m-am așezat din nou în fața mașinii de scris, ceea ce a rezultat era mult diferit. Nu mai scriam nici repede... nici superficial. Am început să... Da, cred că scriam într-o manieră mai emotivă. În orice caz, niciodată până atunci nu mai analizasem produsele narative anterioare. Am început să dirijez, să canalizez valul inspirației. Ceea ce realizam mi s-a părut mai bun și oameni care nu acordaseră până acum nici cea mai mică atenție operei mele au început să se intereseze de ea, să-mi citească, cu adevărat, povestirile. Și, mai ales, să-mi scrie. Ceea ce produceam reflecta ceea ce simțeam. Îmi găsisem registrul, dacă doriți. După o vreme, am mai luat cunoștință de un fapt: nu scrii pentru alții, ci pentru tine însuți. Și exact asta și făceam. Dacă în prezent scriu o nuvelă,

de care personal sunt mulțumit, chiar mândru, dar pe care toată lumea o dezavuează...pe care Universul întreg o repudiază, nu îmi pasă. Nu mai contează cine un o agreează, chiar nu-mi pasă. Sunt, totuşi, un om fericit. Invers, dacă scriu un lucru şi-mi iese foarte bine d.p.d.v. narativ, al structurii, al stilului, iar toată lumea spune despre el - «Doamne, cât e de frumos! Cât e de bine realizat!», dar mie nu-mi place, fiindcă-i lipseşte elementul emoțional care să-l anime, voi afirma sus şi tare că lectorii mei sunt nişte cretini. Pentru că se înşală. Pentru că n-au înțeles nimic din toată strădania mea. Nu mai caut sau, mai degrabă, am încetat să mai caut admirația idioților. Acum, scriu pentru plăcerea mea, pentru satisfacția mea. Cu cât mă apropii mai mult de propriile-mi necesități artistice, cu atât întâlnesc mai mulți oameni care consideră că opera mea se îmbunătățeşte. Consider deci că am făcut o opțiune corectă şi că nu mă înşel.

MD: *-În afară de rolul de scriitor, îl mai interpretezi şi pe acela de editor şi de antologator. Cu „Viziuni periculoase", vorbesc de ambele volume, i-ai determinat pe mulți scriitori din prima perioadă de creație, care abandonaseră drumul, să se apuce din nou de scris. Le-ai demonstrat că se poate...*

HE: -Şi încă într-o manieră nouă. Da... Când eu însumi am început să scriu, mulți dintre autorii consacrați de atunci mi-au întins o mână de ajutor - Algis Budrys, Andre Bertan, Lester del Ray. Au fost cu toții nişte oameni foarte de treabă şi m-au încurajat. Au încercat să facă din mine o vedetă. Mă gândesc, de asemenea, şi la Bob Silverberg, a cărui carieră SF a fost paralelă cu a mea. În ce mă priveşte, treaba asta este pentru mine, cel de astăzi, ca şi o obligație. Trebuie să le-o plătesc, cumva. Aşa că am luat inițiativa construirii unei *case de creație*. În aceşti ultimi şapte ani, o mulțime de autori au venit să locuiască aici: Ed Bryant, Jim Shuterland, Ted Sturgeon, Ben Bova... şi mulți, foarte mulți alții. Este un loc foarte plăcut. Un loc unde toți aceşti scriitori se puteau aduna, ca să se odihnească şi, mai ales, să scrie. Nu ştiu dacă mă înțelegi: un autor care nu scrie, pentru că, ştiu eu, e în criză de idei, şi îl vede pe altul, în camera vecină la maşina de scris, se simte vinovat. În felul acesta şi-a scris Ed Bryant primul roman şi, la fel, şi Jim Shuterland. Operele lor vor fi publicate în seria „Harlan Ellison Discoveries", consacrată tinerilor autori. Sunt la fel de convins ca şi comuniştii că, dacă vrem să aducem un omagiu viitorului, trebuie să dăm totul prezentului. Şi cred că nu mi-am pierdut timpul. Nu mai mult decât ar fi făcut-o un părinte cu fiii lui. Îi privesc crescînd şi scriind, fiecare pe calea sa proprie. Nu mă interesează să-i influențez. Dar cred că e rolul meu, că e rolul oricărui scriitor de a transmite, dacă există conştiință, generației următoare tot ceea ce a învățat el. Am descoperit că, atunci când eram sărac, nu scriam decât prostii, pentru că îmi

făceam permanent griji în legătură cu chiria. Din clipa în care am început să câştig cât de cât bani, mi-am zis că singurul fel de a fi cu adevărat scriitor este de a începe prin a face cât mai mulţi bani. În ce mă priveşte, nu era un titlu de glorie de a sta ascuns undeva pentru a muri incognito. Consider şi acum că e un lucru absolut stupid. În comparaţie cu trecutul, azi câştig sume enorme din SF. Cu 60-70.000 de dolari pe lună, poţi trăi ca un rege, poţi păstra îndeajuns de mulţi din ei pentru a participa la acte de binefacere, or pentru a-i ajuta pe scriitorii începători. Exact ceea ce şi fac, de fapt. Casa asta e un fel de atelier pentru scriitori. Întotdeauna se aude aici sosind o maşină.

Pastila contra plictiselii

de Maruzs EVA

VIAŢA MEA UN ROMAN

*Traducere de **Györfi-Deák György***

-Astronaut Wilcox, nu cred că voi accepta propunerea de colaborare. Dumneata ai fost nevoit să petreci 73 de luni pe o planetă străină. Fără putinţă de tăgadă, vina revine în întregime colegilor Dvs. Să abandonezi pe cineva, numai aşa, pe o planetă necunoscută... Cu certitudine, dacă îi veţi acţiona în instanţă, veţi câştiga procesul, dar asta ţine încă de domeniul viitorului. În schimb, dumneavoastră doriţi să scriu o carte despre păţania Dvs., despre cei şase ani petrecuţi pe planetă. Sunt de acord, dar despre ce anume să scriu? De ceasuri întregi, îi tot daţi înainte cu "trădătorii de colegi", dar nu mi-aţi spus nimic despre planeta cu pricina. În răstimpul celor şase ani, n-aţi întocmit harta planetei, nici măcar a părţilor aflate în imediata apropiere a taberei Dvs. N-aţi descris şi n-aţi fotografiat nici o specie de copaci. Nu daţi dezaprobator din cap, dacă n-aţi avut la îndemână un aparat foto, atunci să fi desenat un arbore sau să fi pus la presat măcar o amărâtă de frunză ! Dar dumneavoastră, nu! Nici un fir de iarbă, nici o creangă, nici măcar o pricăjită de floare! Măcar sunteţi în stare să descrieţi verbal una dintre plante? Nici atât... Poate totuşi îmi spuneţi cum arăta

"para mălăiață" cu care v-ați hrănit. Ziceți că pădurea arăta la fel, oriunde v-ați fi dus. Nu este nicidecum o descriere sugestivă. Dar așa înțeleg de ce v-ați rătăcit într-însa. Ei, și-apoi fauna? Să nu-mi spuneți că-n toată această perioadă nu v-ați întâlnit cu o singură păsărică, sau gâză, cu vreun răpitor feroce, dacă nu chiar cu un balaur în carne și oase! Numai cu "iepurele" acela, care, conform propriei dumneavoastră mărturii, nici nu arăta a iepure, în schimb era comestibil. Nici pe acesta nu l-ați descoperit singur, ci tovarășii dumneavoastră, în timpul sejurului lor pe planetă. Poate v-ați apucat să creșteți iepuri? Orice altceva? Un papagal? Ceva asemănător? Spuneți că nu vi s-a întâmplat nimic. N-a fost nici un cutremur, nici un torent, nici o erupție vulcanică, nici măcar o furtună ca lumea. Atunci despre ce să scriu eu? Ce vă impacientați ca o muierușcă, ascultați-mă până la capăt! La urma-urmei, am petrecut deja câteva ore în această speluncă îngrozitoare, zgomotoasă, plină de fum și de mizerie. Am priceput și motivul care v-a determinat să veniți aici. Evident, după atâția ani de singurătate, ați simțit nevoia unui pic de gălăgie domestică. Mie nu mi-e de trebuință, dar treacă de la mine. Ziceți că n-ați încercat să dați de urma unor eventuale făpturi inteligente acolo, pe planetă. Imposibil! Wilcox! Să nu fi încăput nici un dram de curiozitate în dumneata?! Nici nu pot să-mi imaginez că, fiind într-o lume necunoscută, să nu încercați să găsiți o altă făptură înzestrată cu rațiune. Susțineți că ați stat și ați visat. V-ați notat ceva referitor la aceste vise? Ați scris o carte? Măcar o povestioară de trei lulele? Ați putea să-mi împărtășiți aceste reverii? Ca apoi să am ce scrie. Nici asta. O țineți una și bună cu câștigul uriaș pe care-l vom obține de pe urma publicării acestui volum. Dar n-ați ținut nici măcar un jurnal care se constituie un punct de plecare. Ați făcut sport? Ce rezultate ați obținut? Nici unul. Am bănuit eu. Măcar ați dezlegat cuvinte încrucișate? V-au preocupat alte jocuri logice? Ați stat să faceți o amărâtă de pasiență? Ori ați elaborat un nou sistem filosofic? De ce ți se pare că mi-aș bate joc de dumneata? Într-o lume cu totul și cu totul diferită, omului îi pot veni o sumedenie de idei nemaiauzite. Spune-mi totuși, ce anume să scriu? Te-ai trezit de dimineață, te-ai plimbat până la "păr", l-ai scuturat și ai cules două "pere mălăiețe", în zilele faste ai pocnit un iepure, l-ai fript, l-ai mâncat, apoi te-ai plimbat. Ai făcut și altceva? Te-ai cățărat pe munți? Ai sculpat vreo statuie? Ai plantat un pom? Omule, dar ce Dumnezeu ai făcut acolo vreme de șase ani?

-M-am plictisit.

de **Aurel CĂRĂŞEL**

CĂLĂTORIA ÎN TIMP

Călătoria temporală a devenit, ca importanţă şi ca utilizare, a doua temă majoră a literaturii SF: "Călătoria în timp se transformă într-o temă de referinţă a literaturii SF, în momentul în care scriitorul constestă legea ireversibilităţii timpului, inventeajă mijlocul de a se sustrage determinismului istoric şi încearcă să rezolve dificultăţile logice care decurg de aici", scrie Florin Manolescu, în a sa deja clasică "Literatura SF".

O afirmaţie numai pe jumătate adevărată. Pentru că, luând ca atare ipoteza lui Fl. Manolescu, cum am putea considera drept ireversibilă călătoria în timp făcută de personajul lui Louis Boussenard din nuvela «Zece mii de ani într-un bloc de gheaţă» sau pe cea efectuată cu ajutorul visului de personajul lui Sebastien Mercier din romanul «Anul 2440 sau...» ? Fie că a îngheţat, datorită întâmplării, şi s-a trezit după 10.000 de ani într-o lume pe care n-o mai înţelege, fie că a adormit şi visul i-a permis o ascensiune pe scara timpului până în Parisul mileniului III, personajele mai sus menţionate nu se sustrag determinismului istoric şi nu contestă legea ireversibilităţii timpului. După cum nu o contestă nici personajele lui Isaac Asimov din «Sfârşitul Eternităţii»: deşi au posibilitatea de a călători în Sus-Timp şi în Jos-Timp, *eternii* nu scapă determinismului istoric, deoarece nu violează legile timpului biologic, ci numai pe acelea ale timpului cronologico-social. De fapt, ei sfidează Istoria, nu Timpul. Întocmai ca şi ceilalţi muritori, ei nu pot să intervină în istoria personală pentru a-şi evita sfârşitul.

Plecând de la această constatare, putem să afirmăm că, de fapt, nu există o singură definiţie pentru călătoria temporală, ci mai multe, tot atâtea câte modalităţi de a călători în timp au existat ca atare sau au fost inventate de scriitori. Evident că toate pornesc de la o bază comună: o persoană umană, cu o conştiinţă de sine (formă superioară de percepere a materiei) capabilă să discearnă între timpul biologic propriu şi timpul cronologic al Istoriei, este ruptă din secvenţa cronologică a Timpului istoric şi proiectată într-o altă secvenţă, pe care o percepe ca fiind viitor sau trecut.

În mod practic (rămânem, totuşi, pe terenul ficţiunii) au fost

descoperite trei modalități de a călători în timp: călătoria involuntară sau accidentală; călătoria voluntară unidirecțională (către viitor); chirurgia temporală (posibilitatea de a călători în toate dimensiunile timpului și de a efectua modificări în creodele sale).

1. ***Călătoria involuntară*** se datorează unor accidente naturale, care-l izolează pe călătorul fără voie de mediul exterior, întrerupând, practic, curgerea timpului său biologic pentru o perioadă mare de timp istoric, după care atunci când cauza naturală își încetează efectul acesta își reia cursul normal, iar personajul încearcă să se adapteze la condițiile noi de mediu și sociale pe care le găsește în viitor.

Pasagerul temporal al lui Louis Boussenard (vezi op.cit.) este un vânător polar, care adoarme într-o peșteră. Aceasta este blocată de alunecarea unui ghețar, iar el este congelat, funcțiile vieții fiindu-i încetinite la minim. Schimbările climaterice care au loc ulterior conduc la înlăturarea cauzei, ghețarul se topește, iar el se trezește din prea lungu-i somn într-o lume stranie (cea a secolului XIX), pe care încearcă să o înțeleagă și să i se adapteze.

Călătorul involuntar al lui Sebastien Mercier (vezi romanul «Anul 2440 sau...») este blocat în interiorul propriului său timp biologic de un accident de natură psihică - visul. Acesta îl transportă cvasiinstantaneu la mai bine de o jumătate de mileniu în viitor, dându-i posibilitatea să admire societatea utopică realizată de îndepărtații săi urmași.

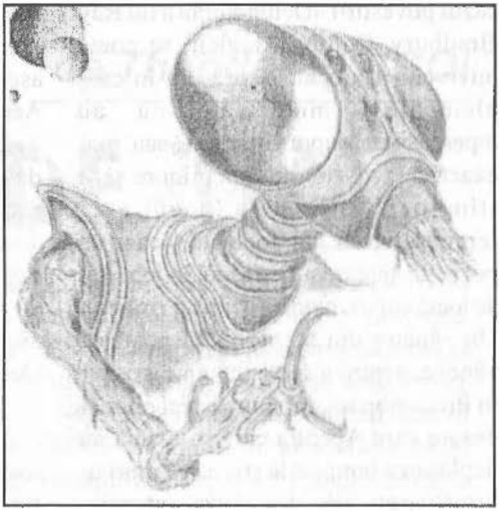
Și tot un somn, numai că de o altă factură cerebrală, așa-numitul «somn cataleptic», îl transportă prin timp și pe Graham, eroul romanului «Când se va trezi Cel-care-doarme», scris e H.G. Wells, proiectându-l peste 200 de ani, într-o Anglie distopică, în care nu reușește să se integreze.

Călătoria involuntară are drept unic scop prezentarea țării natale a autorului, într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat, prin prisma utopiei sau cea a istoriei, extrapolând elemente de structură socială existente în vremea sa. Șocul cultural la care este supus călătorul îi creează acestuia starea specifică de inadaptare și, în final, de renunțare la încercarea de integrare.

2. ***Călătoria voluntară unidirecțională*** reprezintă prima încercare rațională de eludare a structurii rigide a Timpului Cronologic. De astă-dată, călătoria temporală este realizată conștient, deși maniera este parțial asemănătoare cu cea anterioară: încetinirea curgerii timpului biologic, până aproape de suspendare, printr-un procedeu artificial, apoi reluarea sa, în momentul când efectul procedeului încetează.

Colonelul Fougas, personajul lui Edmond About din romanul «Omul cu urechea ruptă» (1861), este deshidratat de profesorul Meiser, care încerca să-și demonstreze teoria conform căreia

apa este elementul vital ce pune în funcţiune toate organismele vii, considerate un fel de mecanisme de ceasornic; lipsite de ulei, acestea vor înceta să funcţioneze, dar «peste 25 de ani, dacă-i pun din nou o picătură de ulei, organele se vor pune iar în mişcare. Timpul va fi trecut fără a îmbătrâni mica lighioană adormită.» Deşi drumul temporal nu este prea lung, numai până în 1859, el îi va fi fatal lui Fougas, întocmai ca şi călătorilor temporali accidentali. După numai o lună de la resuscitare, se va sinucide, nereuşind să se adapteze.

Roger Zelazny transportă în viitor o mulţime de «călători», în romanul «Insula morţilor»(1969), folosind principiul hibernării artificiale, iar Karel Capek utilizează un elixir ce prelungeşte viaţa. Eroina sa Emilia Marty a fost obligată, în adolescenţă, să bea din leacul miraculos preparat de tatăl ei pentru împăratul Rudolf al II-lea, care voia să devină nemuritor şi, după 337 de ani, prietenul ei descoperă că longeviva actriţă nu a depăşit nici măcar vârsta maturităţii. Emilia nu este însă fericită, considerând nemurirea căpătată un fel de povară şi pe ea însăşi o dezrădăcinată care trebuie să-şi înşele semenii în permanenţă.

3. ***Chirurgia temporală*** reprezintă o metodă ştiinţifică de a străpunge barierele Timpului unidirecţional (cu sensul Trecut-Prezent-Viitor), care guvernează existenţa societăţii şi individului, şi de a accede în pluridimensionalitatea sa, având posibilităţi opţionale, în ceea ce priveşte modificarea matricelor temporale reale (trecute) sau posibile (viitoare).

Posibilitatea de a modifica trecutul creează schimbări fundamentale în realitatea prezentului din care porneşte personajul (în fond, viitorul acelui trecut). Orice modificare, ca atare, modifică la rândul ei, voinţa de a modifica a călătorului temporal care, la rândul său... Şi lanţul pare a nu se mai sfârşi. În realitatea logicii obişnuite (acea realitate care este supusă controlului raţiunii şi reinterpretată conform logicii aristotelice, iar nu Realitatea în sine), orice modificare în trecut produce, sine qua non, un univers alternativ şi nu simple modificări de relaţii în universul din care a pornit călătorul temporal. Este

cazul povestirii «Detunătura» a lui Ray Bradbury. Conform logicii, se poate interveni în trecut, în măsura în care elementele modificate nu au repercusiuni asupra viitorului (sau, mai exact, repercusiunile sunt minore şi se sting de la sine de-a lungul axei temporale, cu cât locul din care se porneşte spre trecut este mai îndepărtat de locul supus intervenţiei cronozofice). Un vânător din secolul XXI poate să vâneze, pentru a se distra, un dinosaur în Precambrian, dar numai acel animal despre care Agenţia care se ocupă cu deplasarea temporală ştie că va muri în următoarele zile din cauze naturale. Uciderea, din greşeală, a unui fluture va provoca însă valuri temporale atât de mari, încât tot viitorul se va altera, creînd un univers paralel: călătorul imprudent se reîntoarce într-o ţară care seamănă aproape până la identitate cu a sa, dar care nu mai este a sa. Aici, alegerile prezidenţiale (în curs de derulare în timpul excursiei sale) au fost câştigate de opoziţia fascistă şi lumea trăieşte deja sub teroare. Şi toate astea din cauza unui simplu de fluture...

Acelaşi lucru se petrece şi în romanul «Seniorii războiului», unde personajul lui G. Klein ajunge, treptat, conştient de faptul că Timpul în sine nu există şi că toate segmentele temporale pe care le modifică el, în permanenţă, pendulând între ceea ce consideră a fi fiind viitorul sau trecutul său, reprezintă *creode* ce fiinţează în simultaneitate, asemenea bătăliilor la care asistă în Aergistal. Creode, adică linii temporale a căror existenţă depinde numai şi numai de acţiunile sale. Selma şi camarazii ei dispar, ca şi cum n-ar fi existat vreodată, deoarece Corson ajunge la concluzia că segmentul temporal în care-şi duc viaţa nu a fost necesar în istoria Universului, unde el îşi caută, cu disperare, o identitate iluzorie.

Alteori, chirurgie temporală nu înseamnă altceva decât simpla posibilitate de a-ţi teleporta conştiinţa în sus şi în jos pe axa Timpului, inervenţia în vederea modificării cursului evenimentelor nefiind posibilă în sine. Nici personajul lui Michel Jeury, din «Poney Dragon» şi nici cel al lui Brian Aldiss, din «Cryptozoic» nu realizează, propriu-zis, o călătorie, corpurile lor rămânând branşate la aparatura medicală, în interiorul institutelor de cercetare. Numai conştiinţa lor decorporalizată străbate vălul timpului (înspre viitor, în cazul primului; către trecutul foarte îndepărtat, în cazul celui de-al doilea), până în punctele precomandate. Un fel de câmp de forţă elastic îi împiedică să ia contact direct cu mediul cercetat şi să intervină în alt mod decât prin observaţiile efectuate şi înregistrate în zone corticale dinainte stabilite.

de **Theodor PIŢIGOI**

VÂNT DE TIMP

Am stat de multe ori şi m-am gândit dacă este bine să scriu despre cele întâmplate în urmă cu şase săptămâni. Însă nu cred că există cineva în stare să-şi sau să-mi poată explica ceea ceea ce voi încerca să povestesc mai departe. Eu unul am făcut aşa ceva nopţi şi nopţi la rând, fără nici un rezultat. Până la urmă, m-am convins că tot ceea ce pot să fac este să aştern pe hârtie întâmplările petrecute şi altcineva, un om care să privească lucrurile din afară, să încerce să înţeleagă faptele ce m-au depăşit. Poate, cine ştie...

Voi începe cu seara în care au apărut păsările lui Pauli - păsările imaginaţiei sale. Atunci am avut prima ocazie să mor din cauza lui. Fusesem primul care zărise păsările acelea albe şi stranii, visate de el cu o noapte înainte, care apăruseră brusc în oraş, chiar printre blocurile din cartierul în care locuiam amândoi. Câteva zile, mai precis trei zile şi două nopţi de-a rândul, aceste monstruoase viziuni, izgonite din mintea bolnavă a lui Pauli şi apărute în realitate, au făcut mai multe victime. Bineînţeles cănici unul dintre noi doi nu şi-a dat seama că este vorba de un coşmar pornit din imaginaţie şi intrat în cotidian, fără putinţă de a dispărea înapoi, în subconştientul prietenului meu. Sau, cel puţin, aşa gândeam amândoi în primele două zile şi nopţi, timp în care n-am închis un ochi, umblînd năuciţi dintr-o camerăîn alta, fumînd şi tremurînd de teamă. Eu unul eram de-a dreptul speriat, îmi cădeau ţigările din mână, când încercam să le aprind, ness-ul îl terminasem din prima zi, nu mai aveam chef să mănânc şi nu mai ştiam ce să fac.

În a treia zi dimineaţa, o idee îmi dădea târcoale, îmi venise în minte, dar într-o formă nebuloasă, încă incomplet concretizată pe ecranul minţii. Încă nu ştiam cum s-o formulez şi nici nu aveam curajul s-o destăinui lui Pauli. Îl priveam ca prin ceaţă, în timp ce suflam fumul pe deasupra cănilor de ness goale, încercam să-mi fac ordine în minte şi aşteptam.

Momentul potrivit destăinuirii nu s-a lăsat prea mult aşteptat. Un ţipăt de femeie ne făcu pe amândoi să ne ridicăm şi să ne repezim la fereastră. N-am văzut pe nimeni. Noua victimă era, probabil, din partea cealaltă a blocului, ferită de privirile noastre. Nu puteam decât să auzim glasul acela ce implora ajutor, un ipotetic ajutor din

partea cuiva, fiindcă nimeni n-ar fi îndrăznit să iasă din casă, ca să o apere, nici măcar noi, care ştiam adevărul despre uriaşele păsări, falsele păsări, dacă le pot numi astfel, Pauli fiind Dumnezeul lor, omul care le dăduse viaţă. Aceasta era Ideea ce mă smulsese din amorţeală: El era Creatorul lor şi numai El le putea chema înapoi, făcîndu-le să dispară.

Pauli începuse parcă să înţeleagă la ce mă gândeam sau ştiuse dinainte, dar nu îndrăznise să-mi vorbească. Acum, însă, ştiam amândoi acelaşi lucru, eram complici, iar rezolvarea urma s-o găsim împreună. Într-un târziu, l-am auzit vorbind:

-Tu crezi că... hmm, crezi că... este vorba despre păsările ACELEA?

Glasul îi tremura. Nici măcar nu mă privea. Am dat din cap afirmativ.

-Altă explicaţie nu văd sau nu există, i-am răspuns şi m-am întors la paharul meu. Exclud de la început coincidenţa şi previziunea. Sau să încercăm să le excludem.

Pauli privea rafturile încărcate cu cărţi, încruntat, gândindu-se, evident, la ceva. Apoi, zise:

-Bine, să zicem că nu sunt un vizionar în timp, un prevestitor.. Să lăsăm asta. Sunt un om normal... ha, ha... un om normal şi păsările MELE stau la geamul MEU. Mda, să zicem ca tine. Şi atunci cum naiba să facem să dispară aceste păsări? Ia spune, dragul meu, cum facem? Hai, Andreea, aud?

Atunci i-am spus. La început, m-a ascultat în tăcere, apoi a izbucnit într-un râs nervos, iritant. În cele din urmă, a tăcut din nou, m-a privit încruntat, timp de zece-cincisprezece secunde s-a plimbat prin cameră, s-a oprit şi s-a întors către mine. A golit dintr-o înghiţitură ce mai rămăsese din ness şi a spus:

-Hmm, dacă tu crezi asta...

L-am văzut cum se întinde în pat şi închide ochii.

-Te rog să intri în baie sau în camera cealaltă. Nu vreau să ai surprize, mi-a mai zis, înainte de a începe să se concentreze.

-Iar tu ai grijă să mă chemi într-un fel, dacă se întâmplă ceva rău, i-am replicat, în timp ce ieşeam pe uşă.

Au urmat minute nesfârşite, în care n-am auzit nici cel mai mic zgomot din camera lui. Stăteam încordat ca un arc. Nici măcar nu ştiam ce să fac, în cazul în care Pauli ar fi fost în pericol. Aşteptam să se întâmple ceva. Orice. Mi-am aprins o altă ţigară -degetele mi se îngălbeniseră de atâta nicotină- şi m-am gândit la soluţia pe careo găsiserm. Practic, erau de fapt două şi amândouă acceptabile pentru doi oameni ca noi, pentru care literatura fantastică şi de anticipaţie nu mai avea nici o taină. Sau cel puţin aşa credeam atunci.

Prima era aceea că Pauli avea momente în care "vedea" sau visa ce se va întâmpla în viitorul apropiat, o zi, două, nu mai mult. Şi, astfel, visase că, în ziua următoare, oraşul va fi ocupat de cele patru păsări albe. Pe moment, nu-mi venise nici o soluţie pentru o

asemenea eventualitate, abia după câteva luni m-am gândit că puteam să-l fac pe Pauli să doarmă şi să-şi continue visul, astfel aflam ce se întâmpla mai departe, a doua zi, să zicem. Asta, bineînţeles, dacă ar mai fi fost o urmare. În acest caz, puteam preveni o nouă acţiune a păsărilor. Nu-mi dau seama ce efort ar fi trebuit să facă prietenul meu pentru a afla urmarea, atunci ştiam doar că somnul raţiunii lui ne pricopsise pe toţi şi merita să ne ajute să ieşim din această situaţie limită.

În cameră, însă, eu insistasem mult pe a doua variantă şi anume că, dacă el le crease, el sau mintea lui, inconştientul, însemna că locul lor era acolo în vis, nicidecum în realitate, trebuia deci să şi le ducă înapoi, să ne scape pentru totdeauna de ele. Asta îi spusesem şi acum aşteptam încordat. Zgomotul era însoţit de un fâlfâit puternic de aripi şi de ţipete stranii, ascuţite, care produceau fiori. M-am repezit spre uşa camerei şi am deschis-o. Am mai apucat să văd câteva aripi albe ce înaintau spre patul lui Pauli, micşorîndu-se în timp ce se apropiau şi apoi nimic.

În cameră, am rămas doar noi doi. Pauli zăcea nemişcat şi, pentru moment, am avut impresia că este în transă. Mă înşelam. Pur şi simplu, dormea. L-am lăsat în pace şi mi-am turnat un pahar. Acum poate să doarmă şi trei zile, am scăpat, mi-am zis, lăsîndu-mă să cad într-un fotoliu lângă pat. N-am apucat să-mi termin bine gândul. Am sărit ca un resort. Cum să doarmă? Eşti un imbecil, Andreea, mi-am zis, şi m-am repezit la el. Pauli trebuie să uite ce a visat, altfel cine ştie ce se mai poate întâmpla, trebuie să uite brusc tot ce a visat. Trebuie trezit imediat!

L-am zgâlţâit, mai-mai să-l dobor din pat. După un minut, mă privea cu nişte ochi miraţi. Parcă venea de pe altă lume.

-Eşti nebun? a zis, ridicîndu-se şi masîndu-şi fruntea.

-Da, i-am răspuns.

Altceva nu-mi trecea prin minte să-i spun. Apoi m-am dus în cămară şi am adus o altă sticlă. Ştiu că l-am îmbătat până ce n-a mai ştiut de el. Nu trebuia săse gândească nici măcar o clipă la cele petrecute mai înainte. Am reuşit. De atunci, Pauli nu şi-a mai adus aminte de păsările sale sau, cel puţin, nu aşa de intens, încât ele să apară din nou.

Au trecut doi ani de la această întâmplare. Timpul ne-a despărţit. Imediat după terminarea liceului, el s-a mutat în alt oraş, eu am căzut la examenul de facultate şi, pentru a le face o bucurie părinţilor, m-am căsătorit în august. L-am invitat şi pe el. Era singurul meu prieten. Nu a venit. Pe moment, m-am supărat, putea eventual să ne trimită o felicitare cu scuzele de rigoare, apoi am uitat aceste amănunte minore. Pentru a-mi putea întreţine familia, m-am angajat la o cooperativă de prestări servicii.

Lucram la un studio de înregistrări pe casete şi benzi, o muncă frumoasă şi plină de avantaje. Nici n-

am ştiut când au trecut doi ani. Uneori, sâmbăta şi duminica eram invitat cu aparatura la nunţi sau la cununii civile. Partea materială mă interesa din ce în ce mai mult. Pauli aflase şi el de meseria ce mi-o alesesem, reîncepusem corespondenţa, fără să-i fi amintit vreodată de refuzul său de a veni la cununia mea. Am clasat cazul, cum s-ar spune.

Nu m-am mirat absolut deloc când, în urmă cu şase săptămâni, am primit de la el invitaţia de a-mi lua soţia şi de a veni în oraşul său. Se căsătorea şi una din dorinţele sale exprese era aceea de a veni cu aparatura şi benzile de magnetofon. Vrea să-i fiu lăutar, mi-a trecut prin minte. Cu toate acestea, nu m-am supărat, asta îmi era meseria, de ce aş fi făcut o excepţie pentru prietenul meu? I-am explicat Ellei, ea s-a mai strâmbat, ceva o nemulţumea, dar până la urmă am convins-o. Mai greu a fost cu transportul staţiei, a boxelor, magnetofoanelor şi a accesoriilor. Am fost nevoit să apelez la prieteni cu maşini, să plătesc, în sfârşit astea sunt amănunte care nu vă interesază. Cert este faptul că eu m-am ţinut de promisiune şi, în dimineaţa zilei de sâmbătă, mă aflam în faţa casei în care urma să aibă loc sărbătorirea evenimentului.

Pe moment, am rămas uimit. Avea impresia că mă găseam în faţa unei case memoriale sau a unui muzeu, pe care Pauli îl închiriase. Avea cel puţin 10-15 camere, saloane, sală de dans, ce să vă mai spun, un adevărat palat. Pauli ne-a întâmpinat şi ne-a condus înăuntru. Era neschimbat. De la el am aflat că această căsuţă era a socrilor şi că mai târziu putea să devină a lui şi a soţiei. S-au făcut prezentările, timpul era scurt, la ora unsprezece trebuia să fie la ofiţerul stării civile.

Am descărcat toată aparatura şi am transportat-o pe un hol închis, unde nu intra nimeni. Cu surprindere, am aflat că urma să-mi instalez discoteca, cum numeam eu instalaţiile, în pivniţă. L-am privit mirat. Cum adică, în pivniţă? Acceptasem să mă car cu toate aparatele după mine pentru a sta în pivniţă? Situaţia mă deranja şi Pauli a observat. A zâmbit.

-Te superi degeaba, mi-a spus, luîndu-mă de braţ. Numai până dimineaţă, atât, pe urmă două zile, cât va mai dura petrecerea, vei fi alături de mine la masă. Oricum, Ella va sta alături de noi tot timpul, este invitata de onoare a soţiei. De ce vreau să stai acolo? Poate ţi se va părea ceva anormal, dar nu vreau să se vadă nici un aparat prin casă, de asta insist să-ţi instalezi discoteca în pivniţă. Vei trage cablurile de la boxe pe unde-ţi arăt eu şi muzica va fi prezentă în fiecare cameră şi salon, fără să se ştie de unde vine. Înţelegi? Numai până dimineaţă, până ce pleacă invitaţii de-o zi, cum îi numesc eu. Pe cei mai mulţi de aici nu-i cunosc, habar n-am cine sunt, rude de-ale socrilor, vecini, în sfârşit, ei vor pleca mâine şi vom rămâne numai noi ai casei şi voi doi, prietenii mei. Am şi eu un fix, ce vrei, ăsta sunt, tu mă cunoşti.

Într-adevăr, mi-am zis, ascultîndu-l, ăsta da fix, eu să stau cu şobolanii în pivniță, să-i învăț să danseze, iar ei să se distreze. Şi Ella, Ella ce va spune când va auzi unde-mi voi petrece eu noaptea? După cum o cunoşteam eu, era în stare să ia primul tren şi să mă lase singur. Trebuia să o avertizez.

Cu surprindere am aflat că Ella era în temă înaintea mea şi că luase propunerea lui Andreea ca pe o glumă reuşită, ba chiar m-a ajutat să car magnetofoanele jos, să trag cablurile pe lângă scară şi să montez boxele cât mai discret cu putință. Acolo, în pivniță, nu era chiar aşa de rău, cum îmi imaginasem. Sala era destul de mare, cât trei-patru camere laolaltă, aerisită şi plină de vechituri, jilțuri şi fotolii stricate, canapele şi draperii roase, scaune rupte, toate strânse în partea din stânga, cum coborai scările. În partea opusă, gazdele îmi făcuseră loc şi aşezaseră două mese una lângă alta, un fel de pupitru, de la care să pot supraveghea întreaga aparatură, stația şi mixerul, benzile şi tot ceea ce mai adusesem cu mine.

La unsprezece, toată lumea a plecat la ofițerul stării civile. Ella era cu ei, iar eu am rămas singur. Dar nu pentru mult timp. Un bătrân veni şi se prezentă: până a doua zi, el urma să mă servească şi să-mi stea la dispoziție. Mi-a adus şi o tavă cu aperitive, cafea şi câteva sticle cu conținut lichid diferit. Dacă mai aveam nevoie de ceva, urma să apăs pe un buton de lângă scara pivniței şi el avea să vină imediat. L-am asigurat că, deocamdată, nu era cazul, n-aveam nevoie de nimic şi l-am expediat destul de politicos. S-a înclinat şi a urcat treptele cu paşi grei. Am desfăcut o sticlă şi, în curând, mă simțeam bine.

Bine. E un fel de a spune, pentru că aveam, totuşi, un gol în stomac şi o senzație de frig ce venea parcă dinăuntru. Mi-am mai pus un pahar pentru alungarea acelei senzații, apoi o cafea. Era destul de bună.

Fiindcă tot nu avea cine să asculte, am dat drumul la o bandă de inimă albastră şi vreo jumătate de oră în pivnița-discotecă s-a auzit plânsul saxofonului lui Fausto Papetti. Dat dracului!

Mi-am adus aminte de butonul pe care moşul îmi zisese să apăs în caz de nevoie. Un fel de lampa lui Aladin. Bătrânul veni imediat, nici n-am apucat să-mi aprind o țigară.

-Iertați-mă, i-am zis, voiam să văd dacă, într-adevăr, funcționează.

Banală scuză. Zâmbi îngăduitor.

-Tot nu e nimeni, în afară de cei de la bucătărie, nu dați o raită pe sus? Saxofonul este formidabil, mi-aduce aminte de... da' n-are rost să vă plictsesc.

Am luat-o înaintea lui - mi-a făcut loc cu un gest amabil ce-mi aducea aminte de lacheii stilați de casă mare - şi am urcat. Chiar era necesar să verific boxele. Trecînd dintr-o cameră în alta, din salon în salon, eram din ce în ce mai mulțumit şi încântat de instalația ce-o făcusem. Se auzea perfect. Pe primele

acorduri din *Simpathy*, ultima melodie de pe bandă, am coborât în reşedinţa mea de-o zi şi-o noapte.

Când m-am aşezat la pupitru, trecuse de ora două şi Pauli cobora scările, zâmbind. Mi s-a părut un zâmbet forţat. Fals. -Gata, am făcut-o şi pe-asta, mă anunţă, de parcă ar fi terminat una din muncile lui Hercule.

-Şi cum te simţi? l-am întrebat.

-Însurat, bineînţeles. Râse ca de o glumă bună. Dar tu?

În loc de răspuns, am turnat în două pahare. I-am întins unul şi am ciocnit.

-Pentru fericirea voastră!

-Fericire...!

Răspunsul lui sunase, mai degrabă, a întrebare. Am dat din umeri, nedumerit.

-Acum te las, îmi zise, după ce mai privi o dată în jur, înmuindu-şi buzele în pahar. Dacă ai vedea ce-i sus... Cred că ne-am înţeles, bătrânul îţi va sta la dispoziţie până dimineaţă. În caz că se va întâmpla ceva sus, vorbesc de instalaţie, ceea ce nu cred, tot el te va anunţa. Zâmbi, arătându-mi o uşă sub scară. Ai şi toaletă.

Urcă primele trepte şi se întoarse spre mine.

-La ora douăsprezece, *Periniţa*, restul las la aprecierea ta. Să nu mint, sus mai avem şi o formaţie de cameră, ştii tu, valsuri, tangouri, boala bătrânilor. Îţi va spune moşul când să faci pauză, ai tot dreptul.

Plecă.

*

Andreea rămase din nou singur. Prima reacţie care-i trecu prin minte a fost aceea că uitase, pur şi simplu, să întrebe de Ella. Dar nu dură decât o fracţiune de secundă, apoi nu se mai gândi la ea. Frigul din el încă mai persista, dar nu aşa ca prima oară. Avea să petreacă ore lungi şi plictisitoare în acest beci, cu iz de secol al XVIII-lea, şi, ciudat, aproape inexplicabil, fără şobolani. Era pregătit pentru astfel de situaţii, de aşteptare pe muzică, dar de data aceasta avea senzaţia că nu va putea rezista singur până dimineaţă.

"Tâmpită treabă, gândi, trăgînd din ţigarea aproape stinsă. Şi idiotul de Pauli, cu mutra aia plină de sine... "

Puse o altă bandă pe magnetofonul de rezervă şi trecu lent de pe un canal pe altul al mixerului. Bătrânul apăru de câteva ori şi îi aduse alte aperitive, salate şi un termos cu cafea.

"N-o vor face tot timpul aşa bună, se scuză el, m-am gândit că... "

Îi mulţumi. Îi plăcea de acest bătrân, poate o rudă sau un fost chelner, obişnuit cu lumea bună. De două ori coborî doar pentru a-i spune să facă o pauză de fix 20 de minute. Orele treceau măsurate de lungimea benzilor. Fiecare bandă dura nouăzeci de minute. Trecuseră deja şase benzi.

Pe ultima o lăsă numai cincisprezece minute, apoi trecu pe bluesuri.

Îşi turnă un pahar de vin negru

şi, brusc, totul deveni un haos, un haos stârnit din senin, făcîndu-l să scape sticla din mână şi, din instinct, să se refugieze în spatele pupitrului. Fereastra de aerisire se smulse cu zgomot din balamale şi tot ceea ce mai putu să vadă înainte de a se ascunde fu un vârtej alb, strecurîndu-se prin lăcaşul acum gol, coborînd apoi asupra jilţurilor stricate din colţ, trecînd de la un scaun la altul, măturînd totul în jur, draperii şi uşi sparte, o ladă veche campanie şi policandre ruginite, ca o tornadă dezlănţuită. Nu-şi dădu seama cât durase, un minut sau mai puţin, văzu însă cum vârtejul urcă treptele, izbeşte uşa de sus şi apoi... linişte. O linişte spartă brusc de trompeta lui Amstrong.

Se ridică şi privirea întâlni magnetofoanele. N-aveau nimic.

"Am impresia că m-am îmbătat, gândi. Ce dracu' am început să văd furtuni de nisip în pivniţe! Gata, până dimineaţă o trec pe suc de roşii!".

Luă paharul, turnă în el trei degete de suc, îl privi şi, ca şi cum ar fi vrut să se răzbune, mai puse şi un deget de vodcă.

"Aşa!"

Apăsă pe buton şi aşteptă venirea bătrânului. Un minut... două. Nimeni. Deveni nerăbdător. Privi de-a lungul scărilor. Sus era întuneric, dar reuşi să observe uşa deschisă. Primul gând fu să urce, chiar se îndreptă spre scară, dar se opri. Promisese.

Stînd cu faţa spre trepte, simţi că se face lumină şi se întoarse contrariat. În locul scaunelor sparte şi al jilţurilor roase, apăruseră acum câteva loje, iar acolo unde fusese lada de campanie începea o scenă luminată puternic. Privea cu ochii măriţi şi nu ştia ce să creadă.

De după un arlechin, apăru un omuleţ cu chelie şi ochelari, îmbrăcat într-un frac roşu. Ajuns în mijlocul scenei, făcu o plecăciune. Rosti un singur cuvânt, încet, ca şi cum i-ar fi fost teamă că va fi auzit: "Beatles!".

În aceeaşi clipă, scena se întunecă şi pe deasupra lojelor goale trecură fâlfâind din aripile grele patru păsări mari, albe şi stranii. Sau cel puţin aşa i se păru lui Andreea, în timp ce-şi masa tâmplele. Nu avu curaj să se gândească la nimic. Cu paharul în mână, se lăsă să cadă în fotoliu şi aşa rămase până când afară apărură zorii. Rolele mergeau în gol. Bătrânul nu mai apăruse. Îşi trecu mâna pe faţă, simţi transpiraţia rece şi se ridică. Uşa de sus îl chema.

Ajunse sub aracda de unde porneau treptele. Cărămizile ieşite în afară erau umede şi parcă mâncate de carii. Aerul din jur îi amintea de atmosfera trăită în momentul în care coborâse pentru prima oară în cavoul Necunoscutului, un mormânt vechi de două-trei sute de ani. Nimeni din familia sa nu-şi mai amintea cine fusese îngropat acolo. Acelaşi miros greu şi închis. Pe acoperişul lui, zeci de ciori îşi făcuseră cuib. O întrebare îi reveni de câteva ori în minte, obsedant.

„Oare, sus, cine-şi făcuse cuib? Păsările?".

Se scutură ca de friguri.

«Nu, imposibil!»

O clipă, dar numai o clipă, avu din nou impresia că vede cele patru păsări albe. I se păru doar. Pauli îi pregătea o altă surpriză. Puse piciorul pe prima treaptă şi talpa se sprijini de ea. Privi în jos şi văzu cum, sub greutatea ei, piatra se năruie dintr-odată.

Talpa rămase, în continuare, suspendată, ca şi cum treapta ar fi existat. Puse şi al doilea picior şi aşteptă. Nu se întâmplă nimic. Cu teamă, ridică încet piciorul stâng şi îl puse pe treapta următoare. Se transformă şi aceasta în pulbere, picioarele călcau însă mai departe, tot mai sus. Gâfâind, începu să urce aproape alergînd.

Nu ştia câte trepte urcase, dar i se păreau multe, foarte multe. În dreptul uşii, se opri şi privi în urmă. În spatele său nu mai exista nici un drum de coborâre. "Benzile, îl fulgeră un gând, benzile mele sunt jos!". De ciudă, izbi cu pumnii în perete. "Toate benzile mele, formaţiile...!".

Şi atunci, ca şi când dar fi fost chemate de glasul său, grupuri îmbrăcate ca de spectacol, trecură prin faţa ochilor, ca un ultim rămas bun, de sus în jos, spre întuneric. Îşi luă capul în mâini. Simţea că dacă mai stă o clipă în acel loc, în pragul dintre cele două lumi, mintea i-o va lua razna.

Împinse cu putere şi uşa căzu. Trecu peste ea şi intră într-un hol lung şi lipsit de ferestre. Uşa din capătul opus un se deschise. La a doua încercare, se nărui, lăsînd săse vadă terenul de dans.

Prin tavanul spart, razele soarelui pătrundeau, dezgolind unghere acoperite de pânze de păianjen, muşuroaie de ţărână, cioturi de scaune, şi, undeva, aproape de ieşirea din salon, o masă lungă pe care sfeşnice ruginite nu mai aşteptau să fie aprinse.

Păşi cu frică şi podeaua şubredă părea că îi numără paşii. Un schelet de tobă desfundat şi corzile rupte ale unui pian, ca părul nepieptănat al unei bătrâne, arătau că acolo, demult, cine ştie când, avusese loc o petrecere peste care timpul trecuse în goană. Îşi şterse transpireţia cu mâna.

"Soţia mea... îşi zise, Doamne, Ella!".

Minute în şir, timp în care rătăci prin toate celelalte camere şi holuri în căutarea ei, numele îi stărui pe buze. Nu voia să afle ce s-a întâmplat, cum şi ce erau acele mormane de ţărână, el o căuta pe Ella. Pentru prima oară îl urî pe Pauli şi nunta lui blestemată. Un putea nici măcar să plângă, să se liniştească.

Târziu, într-un dormitor sau în ceea cemai rămăsese dintr-un dormitor, găsi câteva zdrenţe albe şi un buchet de flori de hârtie, rămase neatinse ca prin minune. Cununa Gildei. Trecu mai departe, în căutarea lui Pauli şi a Ellei.

Simţea că trebuie să fie pe aproape, foarte aproape. O găsi, într-adevăr, într-un ungher. Era o grămăjoară de pulbere şi o diademă făcută cadou de Andrea, la cununia lor. O ridică, cu o mână tremurîndă. Printre degete i se rostogoli un cerculeţ de aur.

Verigheta Ellei...

Scăpă inelul şi acesta se rostogoli cu un sunet straniu, continuu. Îl urmări din ochi cum se duce spre mormanul de haine ce se zărea în semiîntunericul din colţul opus. Nu le observase de la început. În cameră se făcu linişte. Inelul se oprise şi zgomotul încetă. Se îndreptă spre pata întunecată. Se opri speriat: hainele mişcau. Dădu un colţ la o parte şi rămase cu un guler în mână.

-Nu-mi rupe haina, Andreea!

Inima parcă încetase să-i mai bată şi respiraţia i se opri la propriu. Vocea lui Pauli!

-Eu sunt. Te-am aşteptat. A trebuit să te aştept atâta timp... ca să-ţi spun... Andrea, despre vântul de timp... eu l-am chemat. Pentru tine. Am greşit, lăsîndu-te singur. Ştii, Gilda a fost un pretext. Ella ar fi rămas a mea. Dar vântul de timp... ne-a atins pe toţi, ca o pedeapsă. Ai rămas singur. Numai cu cei de afară. Fără Ella... şi ştiu de ce.

Andreea îşi auzi din nou bătăile inimii. Acum, îl recunoscuse, într-adevăr, pe Pauli, pe adevăratul Pauli, cel care în şcoală o iubise pe Ella. Pe atunci, simţise adevărul, dar nu crezuse că este adevărat. Cât de simplu i se părea totul acum!

-De ce? se auzi întrebînd.

-Ai văzut păsările, Andreea, altfel un ai fi ajuns aici. Eşti puternic, Andreea, vei fi în locul meu, dar singur, pe Ella n-o mai poţi aduce înapoi.

Glasul hârâi din nou şi i se păru că aude un chicotit slab.

-Ştiu, Pauli, dar şi tu vei deveni ţărână.

Lovi cu piciorul în mormanul de haine. Nu simţi atingerea. Sub talpa lui rămase o grămăjoară de praf.

-Ştiu, Pauli, mai zise cu glas sugrumat şi pereţii repetară după el: Pauli... auli... li...

Atât.

PUBLICAŢII SF ÎN LUME - FRANŢA

«Fiction» - revistă lunară, apărută în anul 1953. Tiraj: 12.000 exemplare. Difuzare naţională

«Galaxie» - revistă lunară. Prima serie a apărut între 1953-1959. Cea de-a doua serie apare începînd din anul 1964. Tiraj: 15.000 exemplare. Difuzare naţională.

«Spirale» - revistă lunară, apărută în anul 1976. Tiraj: 2000 exemplare. Difuzare regională.

«Horizons du fantastique» - revistă lunară, apărută între 1970-1975. Tiraj: 5500 exemplare. Difuzare naţională.

«Univers» - revistă trimestrială, apărută în 1975. Tiraj: 45.000 exemplare. Difuzare naţională şi în Canada.

Marcel LUCA

CAROLINE PROJECT

Şi iată încă una din multele întâmplări ciudate, din categoria celor descrise până acum. Ea a fost consemnată cu multă concizie, dar mai ales cu neşovăitoarea convingere a martorului ocular, de către călugărul Pedro Callego, în raportul său informativ adresat curiei papale, în timpul pontificatului lui Paul al III-lea Farnese. În principal, el descrie peripeţiile expediţiei lui Hernando de Soto, continuată după moartea acestuia de către Luis Moscoso de Alvarado, o expediţie care, desfăşurată fiind între 1539 şi 1543, constituie prima explorare cuprinzătoare a zonei meridionale a actualelor State Unite.

După întoarcerea sa în "Noua Spanie", din care pleacă apoi spre Cuba, unde stă mai bine de un an, părintele Callego relatează cum, îmbarcîndu-se la sfârşitul lunii martie 1545 pe galionul "Santa Maria del Pilar" cu destinaţia Europa, o furtună violentă, iscată din senin la numai două zile de la plecare, a purtat vasul câteva sute de leghe nord-vest de insula Espanola.

În seara zilei de 29 martie, la câteva ceasuri după ce furia vântului se domolise, aproape imediat după ce luaseră noul curs pentru corectarea derivei, marinarul de veghe pe gabia arborelui principal vesti apariţia unei lumini galbene, pâlpâitoare, undeva în prova navei. Urcat degrabă pe punte, căpitanul Don Miguel de Vallejo hotărî, în cele din urmă, continuarea drumului, în pofida nemulţumirii evidente a echipajului, reacţie firească pentru vremurile acelea când, în minţile oamenilor, apele nesfârşite ale oceanului erau populate de animale fabuloase, înfricoşătoare. Ajunşi la locul cu pricina, au pescuit din apele încă frământate de hulă o ciudată făptură omenească, agăţată de un fel de geamandură prevăzută cu un felinar uimitor, în interiorul căruia se rotea fără zăbavă un ochi luminos.

Omul cules dintre valuri trăia, dar părea să fie pe moarte. Îmbrăcămintea sa trezi nespusă uimire în rândul marinarilor: era alb-strălucitoare şi nu părea să fie o ţesătură obişnuită, căci, cu toată moliciunea ei, avea ceva din luciul şi rezistenţa unei folii metalice. Apoi, era croită dintr-o singură bucată ce se despica doar între gât şi pântec, de-a lungul a două rânduri de dinţi

de argint, iar pieptul, în partea stângă, era împodobit cu un text ciudat, fără sens, chiar dacă literele din care era alcătuit păreau să semene cu cele din alfabetul latin. Pe brațe, necunoscutul purta brățări ce susțineau boluri luminoase de sticlă, în care felurite semne verzui apăreau și dispăreau în fiecare clipă.

Căpitanul porunci să fie transportat în cabina sa, unde zile în șir, împreună cu călugărul Callego, a încercat să-l aducă în simțiri pentru a rosti măcar câteva cuvinte, care poate i-ar face să înțeleagă cine este, de unde vine, din ce seminție se trage...

Toate străduințele au fost zadarnice, căci omul muri în cele din urmă. A fost dezbrăcat și cusut într-un sac de cânepă și, după o scurtă rugăciune, alunecă potrivit obiceiului marinăresc, pe o scândură înclinată, înspre adâncurile Atlanticului.

Peste trei săptămâni, «Santa Maria del Pilar» ancora la Sanlucar de Barrameda. Veșmintele necunoscutului pescuit în ocean, precum și uimitorul felinar ce continua să-și rotească ochiul gălbui, fără odihnă, închise într-o ladă ferecată în fier și sigilată, plutiră în sus pe Guadalquivir spre Sevilla, unde poposiră în beciurile Sfântului Oficiu. Acolo au și fost îngropate, în cele din urmă, din ordinul Marelui Inchizitor, după ce cercetarea împrejurărilor în care fuseseră găsite a luat sfârșit, iar căpitanul Don Miguel de Vallejo, cu mare greutate a reușit să se disculpe pentru faptul că organizase o» înmormântare creștinească» unei ființe care, dacă nu era un demon azvârlit din ceruri, era cu certitudine un păgân, un eretic din adâncurile ținuturilor ce, «in Anno Domini» 1545, erau încă nesupuse Majestății Sale Prea Catolice. Cât despre copia înscrisului misterios, ea a fost ștearsă din toate procesele-verbale, căci fără nici o îndoială acesta era un text magic, inspirat de însuși în veci blestematul Belzebut...

James Barett sfârși de citit textul atât de familiar, odată ce-i era el însuși autorul, uimit însă din cale afară să-l regăsească xerografiat pe o hârtie purtînd în colțul din stânga sus sintagma *Strict confidențial*, deasupra antetului unuia dintre serviciile cele mai discrete ale Departamentului Apărării.

-Mărturisesc, domnule Stimson, că nu înțeleg...

-E firesc să fiți contrariat, interveni repede bărbatul lung și slab, aflat în fotoliul din dreapta măsuței joase, rotunde, pe care se aflau paharele cu benedictină. Vedeți, dumneavoastră sunteți un scriitor și un om de știință cunoscut... S-ar fi cuvenit, desigur, să vă fi solicitat o întrevedere, conform uzanțelor noastre, hmm... mondene, stabilind telefonic o întâlnire pentru un dejun de afaceri la unul din restaurantele din oraș...

Barett zâmbi.

-Dar cum, uneori, afacerile dumneavoastră sunt... *strict confidențiale*...

-Exact! Confidențiale şi foarte, foarte presante.

Stimson îşi pipăi ochelarii cu rame, subțiri şi rotunzi, apăsîndu-i la rădăcina nasului voluminos şi puternic şi continuă, alegîndu-şi cu grijă cuvintele:

-În baza informațiilor culese despre dumneavoastră... ce să-i faci! Este o formalitate curentă şi necesară într-o activitate ca a noastră... s-a ajuns la concluzia că sunteți un cetățean loial, un bun american, fapt care ne-a determinat...

-O clipă! James Barett zâmbi larg şi în ochii săi albaştri undui o sclipire malițioasă. Sunt, fără îndoială, un bun cetățean american, asta doar în măsura în care nu apreciați loialitatea cuiva după criteriile, cândva la modă, ale lui MacCarthy... Dacă tot mi-ați scotocit prin existență, ştiți, desigur, care a fost atitudinea mea față de hecatomba din Vietnam şi că, astăzi, nu-mi economisesc muniția când e vorba de a critica Administrația pentru lipsa de voință şi sinceritate în problemele dezarmării nucleare...

Stimson îl privea de după lentilele ochelarilor săi cu atenție politicoasă, curtenitoare chiar, dar o anumită nervozitate i se putea ghici după felul în care stinse țigara abia începută, întrerupîndu-l:

-Noi ne preocupăm de asigurarea apărării naționale a Statelor Unite, pe care o privim ca pe o misiune permanentă, neconjuncturală, deci şi critèriile noastre referitoare la conținutul noțiunii de loialitate nu pot coincide cu cele ale unor politicieni ce apar şi dispar meteoritic pe firmamnetul vieții noastre politice!

Pe fața smeadă, frumoasă, a celuilalt, se accentuă grimasa de scepticism, pe care însă înaltul funcționar o ignoră cu diplomație:

-Încă un pahar?.. Ei bine, vă solicităm colaborarea, domnule Barett, într-o problemă de al cărei caracter ultrasecret vă veți da seama de îndată. Pentru început, aş dori să-mi spuneți dacă ați putut citi cu ochii dumneavoastră raportul original al acestui călugăr, Pedro Callego.

-Da, l-am văzut în timpul călătoriei de documentare efectuate acum trei ani la Biblioteca Vaticanului.

Pe nesimțite, vocea lui Stimson căpătase accente metalice, iar scriitorul avea senzația, tot mai neplăcută, că e supus unui interogatoriu:

-Ați ştiut de existența lui de la vreo sursă oarecare? A mai fost citat sau rezumat de altcineva până acum?

-... Nu! În mod sigur, nu! Documentarea am făcut-o ca trimis al Universității Princeton, în vederea realizării unui studiu privind anvergura penetrării spaniole la nord de Rio Grande... Manuscrisul l-am găsit întâmplător, era sigilat, de unde deduc că nu fusese citit de nimeni până la mine.

Stimson se întoarse într-o parte şi luă în mână o fiolă albăstrie de pe

biroul aflat în spatele său, căută din ochi un pasaj, apoi întrebă:

-E vorba de manuscrisul MW-846.283?

-Nu mai țin minte, s-ar putea... Am însă un fişier unde e notat cu siguranță, aşa că am să vă pot comunia dacă aceasta e cota de evidență.

-Nu! Nu e necesar, ştim că e exactă.

Funcționarul umplu încă o dată paharele prelungi de cristal, sorbi cu precauție şi continuă:

-Domnule Barett, conduc de un număr de ani activitatea de protejare a celui mai mare proiect în domeniul apărării, din câte au existat până acum: *Caroline Project*! Nu există nici o altă tentativă umană similară. Realizarea lui va însemna asigurarea unei securități naționale *ab-so-lu-te!* Posibilitatea de a fi atacați cu arme convenționale, chimice, bacteriologice, geofizice sau nucleare va fi, practic, exclusă! Din momentul în care Proiectul Caroline va fi finalizat, vom fi primii care vom cere dezarmarea generală şi totală, fără nici un fel de reticențe...

James Barett îşi încrucişă pricioarele şi-şi aprinse o țigară, vădit neimpresionat, îngăduindu-şi chiar un zâmbet batjocoritor:

-Cred, odată ce acoperiți proiectul ăsta cu atâta grijă, că este vorba de o super-supra-armă, care va elimina, în mod firesc, tot ce cunoaştem până acum în materie, aşa cum arma de foc a eliminat măciuca. Sunteți, probabil, pe cale să născociți o măciucă superlativă, capabilă să strivească nu numai țeasta umanității, cum e posibil în prezent, ci şi întreg Universul...

-Ei, nu-i chiar aşa! Poate nu m-ați înțeles, poate nu trebuia să vă fac, totuşi, cunoscută importanța problemei în discuție.

-Mă socotiți, acum, mai puțin loial?

-Oh, nu! De altfel, loial-neloial, de acum sunteți vârât în această afacere. Dacă nu colaborați, vă mărturisesc, iată, cu toată sinceritatea, veți dispărea, pur şi simplu. Nu putem îngădui ca miliarde de dolari să se ducă pe apa sâmbetei sau ca o prioritate strategică fantastică să fie anulată de dragul frământărilor sufleteşti ale unui individ. Mă înțelegeți?

-Perfect, domnule Stimson.

-O.K.! Există premise ca secretul atât de bine păstrat până acum să fie deconsiprat sau, la fel de grav, să fie intuit. Manuscrisul de care v-ați folosit, rezumîndu-l, este o cheie şi, atunci când analiştii serviciilor noastre au aflat de el, citindu-vă cartea...

Celălalt îl întrerupse mirat:

-E adevărat, aşadar, că citiți toți munții ăştia de cărți de anticipație, de science-fiction?

-Evident! Idei dintre cele mai fantastice, examinate cu seriozitate şi competență, se pot dovedi materializabile. Cum eram pe cale să vă spun, manuscrisul a dispărut! Agentului nostru, trimis imediat să-l sustragă, i-a fost imposibil să-l găsească.

-S-ar fi putut rătăci! Într-o bibliotecă atât de vastă, cum e cea de la Vatican, e imposibil să mai fie găsit un manuscris rătăcit, altfel decât cu totul întâmplător. Pus din greşeală în alt loc decât în cel indicat de catalogul sistematic, n-ai cum să-l mai identifici...

-Mda... să admitem. Dar dacă a fost sustras? Sau, admițînd că e numai rătăcit, dacă va fi regăsit în următorii doi-trei ani de exact cine nu trebuie să-l cunoască? În fine... Vă informez că, aproape imediat după apariție, cartea dumneavoastră a început să fie vânată pretutindeni de oamenii noştri, în încercarea de a recupera toată ediția. Va trebui să ne predați chiar şi volumele pe care le mai aveți pe acasă, fişele de documentare, manuscrisul, într-un cuvânt, totul!

-Ia te uită! Şi editorul meu care mă felicita mai zilele trecute pentru epuizarea integrală a tirajului şi-mi făgăduia chiar o nouă...

Stimson zâmbi:

-Vor apărea câte ediții doriți, cu o mică omisiune: paginile 411-412! Dar să revenim la oile noastre, de fapt la principala dumneavoastră misiune.

James Barett se foi enervat în fotoliul său:

-Observ că m-ați înrolat deja, fără a-mi cere consimțământul. Nu m-ar mira să am şi vreun indicativ, aşa... ca în filmele cu James Bond, de pildă... X-007!

Stimson tuşi, politicos:

-De nevoie, domnule Barett, de nevoie! Şi trebuie să luați lucrurile aşa cum sunt... Mâine chiar, veți lua avionul spre Madrid, de unde vă veți deplasa la Sevilla.

-Dumnezeule! Sper că nu-mi cereți să asasinez pe cineva acolo, în buna tradiție a... modului de viață american.

-Nu vă neliniştiți. Pentru astfel de acțiuni avem, hmm... specialişti de înaltă calificare. Cât despre dumneavoastră, acoperit excelent de titlul universitar, veți conduce, sub pretextul unor cercetări academice, o echipă însărcinată să găsească lada în care se află obiectele vestimentare ale celui pescuit din valuri de galionul *Santa Maria del Pilar*.

Scriitorul îşi aprinse o nouă țigară şi, cu ochii la scrumul alb ce masca incandescența jarului, întrebă cu vocea parcă răguşită:

-Deci aveți motive temeinice să credeți în existența acelei ființe misterioase?!...

-Acest fapt trebuie să fie neesențial pentru dumneavoastră. Ceea ce trebuie să vă rețină atenția e faptul că noi ştim cu precizie acum că lada există şi că, pentru nimic în lume, conținutul ei nu trebuie să fie văzut de cineva. Aveți o misiune de acoperire. Autoritățile spaniole nu vor fi informate în legătură cu ceea ce căutăm noi de fapt. Odată găsită, lada va fi transportată în Statele Unite în cel mai strict secret şi, rețineți, vă rog, *fără să fie deschisă*! Vă mai pot oferi un pahar de benedictină?

*

Clădire la vederea căreia, în urmă cu mai bine de 400 de ani, trecătorii Sevillei grăbeau pasul, cu inima palpitînd de teamă şi de curiozitate totodată, se înălța sumbră dar lipsită de măreție, în centrul oraşului vechi, pe *Victoria Real*.

De peste o săptămână, cei unsprezece *los americanos* desfăşurau o activitate atât de laborioasă şi de susținută, încât părintele canonic Juan Egas, supraintedentul aşezământului, nu mai prididea în încercarea lui de a face față tuturor solicitărilor. Ochii, în care sclipeau luminile unei inteligențe superioare, nasul coroiat, fruntea înaltă, zbârcită şi pătată, încununată cu părul argintiu şi rar al tunsorii, ca şi trupul firav de ascet ce i se ghicea sub rasa cenuşie, trimiteau gândul în mod bizar nu la imaginea clasică a călugărului catolic, ci la aceea a unui înțelept israelit, din vremurile de demult, dinaintea alungării evreilor din Spania.

Bătrânul era mai tot timpul în preajma lui James Barett dintr-o solidaritate a erudiției, ghicindu-l cel mai aproape de înțelegerea spiritului textelor latineşti îngălbenite şi colbuite din austera bibliotecă a fostei mănăstiri de călugărițe, care purtase mai întâi hramul Sfintei Engracia şi, doar mai apoi, după aproape două sute de ani, devenise temuta reşedință a *Sfântului Oficiu*.

La început, părintele Juan crezuse, în baza acreditărilor prezentate de străini, că aceştia vor face o cercetare exclusiv arhivistică, dar înțelese apoi că se înşelase. Vânzoleala ce o stârnea echipa cu trecerile ei repetate prin chiliile albe, atenția ce o acordau lespezilor sălii de consiliu, refectoriului, capetelor absidale şi, mai ales, încăperilor din subsolul construcției, îl îndemnau tot mai mult să le iasă în cale prin surprindere, pentru a înțelege ce căutau, de fapt...

Într-una din zile, pe când urmărea cu privirea de la o fereastră a Bibliotecii foiala din jurul microbuzului, parcat în mijlocul *patio*-ului, întrebă cu voce lipsită de mirare, în pofida formulării interogative:

-Oare, mister James, la ce folosesc instrumentele acelea ciudate, pe care colegii dumneavoastră le plimbă pe deasupra pardoselilor?

Americanul, cățărat pe o scară mobilă, răspunse fără nici o reticență în spaniola sa fluentă:

-Detectoare de metal, padre.

-Aşa gândeam şi eu, cu toate că cei care le folosesc mi-au declarat că sunt aparate pentru determinarea unor caracteristici constructive ale clădirii... De fapt, mister James, ce anume caută colegii dumneavoastră?

-Nu-mi sunt colegi, padre.

-Vă rog să mă iertați... Concetățenii dumneavoastră.

-O ladă ferecată, din vremurile conquistei...

Bătrânul părăsi fereastra şi veni la picioarele scării metalice, privind în sus, astfel încât oaspetele său avu impresia că îi caută cu obstinație nu ochii, ci sufletul, pentru a i-l scruta cu

de-amănuntul.

-Este vorba de cea sosită în Spania la bordul *Santei Maria del Pilar*?

Scriitorul rămase mut de uimire câteva clipe, apoi, aşezîndu-se pe coama scării, întrebă şovăitor:

-De unde ştiţi, padre, de toate acestea?

-Oh, mister James, doar sunt supraintedentul acestui aşezământ de peste patru decenii... În cursul investigaţiilor mele, am dat nu o dată peste documentele procesului intentat împotriva căpitanului navei, Don Miguel de Vallejo. O bună parte din acestea au fost însă furate de un compatriot al dumnevoastră, în urmă cu aproape trei luni. Faptul acesta m-a pus pe gânduri şi m-a determinat să fac cercetări suplimentare. Acum ştiu chiar locul precis unde trebuie să fie căutată această antichitate ce tulbură liniştea sufletească a atâtor yankei... Dar, oare, e atât de important s-o găsească?

-Nu. Cu o singură condiţie pentru ei: să existe certitudinea că absolut nimeni nu poate da de ea. Însă, în lumea noastră, plină de atâtea întâmplări neprevăzute, cine ar avea curajul să afirme aşa ceva?

Călugărul îşi mângâie gânditor bărbuţa alb, firavă, şi continuă dialogul, în care amândoi erau interesaţi, mai ales de cele nerostite:

-Îmi sugeraţi vreo soluţie, mister James?

-Cred că v-aţi gândit deja la una, padre! Când doi *ştiu* un lucru, *acela nu mai e un secret*, spune o zicală, iar secretele, mai ales cele de mari dimensiuni, în zilele noastre, sunt generatoare de dezastre...

-Amen!

Fără ştirea americanilor, care se agitau prin subteranele clădirii, douăzeci şi şase de ziarişti erau prezenţi în sala capitulară a fostei mănăstiri şi, după ce ascultară o scurtă relatare a canonicului Juan Egas, referitoare la călătoria navei *Santa Maria del Pilar*, fură informaţi că vor participa la scoaterea la lumină a cufărului misterios şi-i vor putea cunoaşte conţinutul. Se vedea bine că invitaţii călugărului erau de-a dreptul entuziasmaţi de vestea participării la o astfel de experienţă. «Vom vedea moda extraterestră de acum patru secole!», glumi o tânără reporteră de la *Radio Nacional*. Întregul grup se îndreptă spre biserica aflată în partea din spate a uriaşului patrulater al mănăstirii, cu intrarea dînd de mult timp în exterior, pe strada *San Jeronimo*.

Păşiră cu toţii în interiorul rece şi auster, îndrumaţi de bătrânul supraintedent spre latura din stânga. Acolo, la apariţia lor, doi oameni vânjoşi începură să dizloce cu răngi de fier lespezile din faţa unei minunate capele, construită din alabastru de Saragosa, în care se afla mormântul unui vrednic Magistru al Ordinului de Alcantara, pierit în secolul al XII-lea, în luptă cu maurii invadatori. Ziariştii se foiau nerăbdători în jurul celor doi, glumind şi colportînd can-can-uri specifice breslei, în ţăcănitul sau bâzâitul frecvent al aparatelor de

fotografiat şi de filmat, care înregistrau progresele săpăturii.

După mai puţin de o jumătate de oră, răngile loviră în metal şi, scurt timp după aceea, în emoţia generală, fu scoasă la suprafaţă, destul de anevoios, o voluminoasă ladă ferecată în fier. Nu fără dificultate, două uriaşe lacăte ruginite fură tăiate şi, într-o linişte nefirească, greoiul capac se deschise. Aşezaţi cu toţii în semicerc, conform dorinţei canonicului Juan Egas, la nu mai aproape de trei paşi, primul obiect pe care îl văzură era chiar cel pe care James Barett îl echivalase cu o baliză marină. O structură biconică de culoare roşie, lungă de circa 1,80 metri, cu diametrul maxim la mijloc de aproximativ 0,80 m. La una din extremităţi, un girofar îşi rotea spotul gălbui, slab, dar încă vizibil.

-Extraordinar! exclamă coleşit un fotoreporter de la U.P.I. Dacă stă de peste 400 de ani aici, vă daţi seama că nu foloseşte ceea ce se cheamă o sursă de energie tradiţională...

Cu grijă şi cu evidentă teamă, cei doi muncitori ridicară obiectul din ladă şi-l depuseră alături. Bătrânul supraintedent se aplecă şi privi mai bine de un minut interiorul cufărului.

-Mister James, spuse el, veniţi mai aproape!

Scriitorul se apropie cu inima strânsă, ca în coşmarurile din copilărie, când deschidea în somn uşi în spatele cărora ştia că îl vor asalta plăsmuiri terifiante.

Ziariştii stăteau, încă neobişnuit de disciplinaţi, lungindu-şi doar gâturile pentru a înţelege la ce se pot uita cu atâta consternare cei doi.

În cele din urmă, călugărul îi invită să treacă pe rând prin faţa lăzii deschise. Pe fundul ei, se afla întinsă o salopetă similară celor folosite în activităţile spaţiale. Într-o extremitate, se găseau câteva instrumente asemănătoare ceasurilor electronice, vizibil în funcţiune. Însă ceea ce îi copleşea pe toţi, amuţindu-i şi transportîndu-i într-o stare de perplexitate totală, era vizibilul ecuson din stânga pieptului salopetei, pe care era înscris cu majuscule: UNITED STATES OF AMERICA / CAROLINE PROJECT / J.C. DOUGLAS.

PUBLICAŢII SF ÎN LUME - ANGLIA

"Science Fiction Monthly" - revistă lunară, apărută în 1973. De trei ori pe an dedică numere speciale anumitor autori sau teme. Tiraj: 65.000 exemplare. Difuzare naţională. Fiecare număr cuprinde trei nuvele, un articol de fond şi rubrici destinate criticii de carte, de film şi fandomului.

«Foundation» - revistă profesionistă, cu apariţie periodică. Tiraj: 15-20.000 exemplare. Difuzare regională. Fiecare număr cuprinde articole de fond şi materiale de critică şi de istorie literară a genului.

REFLEX ÎN OGLINDĂ

Arthur CODRESCU

În salonul alb erau trei paturi. Câte unul de o parte şi de alta a uşii, lipite cu tăbliile de perete. Cel în care stătea el, se găsea pe o platformă de lemn, care-i dădea posibilitatea să vadă prin ferestrele largi portul, braţele albe ale macaralelor şi punţile înalte, pline de mărfuri, ale vapoarelor. Uneori, Calvin îşi lăsa ochii să rătăcească peste corpurile burduhănoase din metal şi se gândea la norocul ce-l avusese găsind patul acela liber. În oraş bântuia din nou ciuma verde şi bolnavii zăceau chiar şi pe coridoare. Cei doi vecini de salon nu aveau sub ochi decât uşa albă şi silueta subţire a infirmierei, care îi vizita de două ori pe zi. Alte distracţii nu se întrevedeau: Evanghelia îmbrăcată în piele, cu colţare din argint filigranat, îi fusese confiscată de doctor din prima zi de internare.

Se plictisea profund, dar nu îndrăznea să recunoască. Oftă şi aruncă o privire fugară spre calendarul de pe măsuţa cu medicamente de lângă pat - ticălosul de Frederic ar fi trebuit să-şi facă apariţia încă de aseară. Răsuci din nou capul în direcţia ferestrei. I se făcea rău când vedea ţesătura complicată de ţevi şi de cordoane de plastic roşu, coborînd din burta celor trei pungi pline cu lichid incolor. Din vreme în vreme, cu o regularitate de ceasornic, fărâma de viaţă picura de-a lungul interminabile reţele, pătrunzînd prin acele subţiri în corpul pacientului întins pe patul din spatele uşii. Bărbatul necunoscut fusese adus ultimul în salon şi Calvin nu auzise din gura lui decât vreo două sau trei oftaturi şi, rar, câte un geamăt profund în timpul nopţii. Nici doctorul nu ştiuse să dea vreo explicaţie întrebărilor mute pe care i le citea în ochi dimineaţa, la vizită. Ridica imperceptibil din umeri şi asta era suficient pentru a lăsa să se înţeleagă că era vorba despre un pacient-problemă. Un pacient dincolo de importanţa celor care zăceau pe coridoare în aşteptarea morţii verzi.

Cobora înserarea. De când se internase, Calvin îndrăgise cel mai mult momentul nopţii. Liniştea aluneca deasupra portului şi a oraşului ca o melasă groasă, târînd după ea nemişcarea şi pustiul. Ca niciodată până acum însă, întunericul zdrenţuit de picurii fini de apă ai ploii îl obosea. Poate că de vină era întârzierea neîngăduită a lui Frederic. Frederic... Uneori, îl bătea gândul că greşise, că n-ar fi trebuit să se interneze; totul ar fi fost altfel, dacă nu şi-ar fi dat seama la timp că agentul de legătură al Sfântului Părinte era fostul

său coleg de şcoală...

-Bună seara, părinte.

Doctorul se ivise în prag pe neaşteptate, iscodind încăperea cu priviri piezişe. O clipă, privi maşinal spre corpul acoperit până la gât cu cearşaf al pacientului de lângă uşă. Apoi înaintă către fereastră, scoţînd din buzunarul halatului o carte.

-Nu e chiar timpul pentru o vizită... spuse şi tăcu observînd ochii goi de orice expresie ai celuilalt. Nu e tura mea, dar m-am gândit că trebuie să vă simţiţi tare singur.

Împinse volumul cu colţare de argint pe măsuţa de medicamente.

-Nu cred că e nevoie de vreo invitaţie, ca să mă aşez, nu? Aici, de fapt, eu sunt gazda, iar dumneavoastră oaspetele involuntar. Nu găsiţi că e prea întuneric?

Întinse mâna spre butonul veiozei. Calvin făcu speriat un gest de negaţie din cap. Doctorul ridică din umeri şi coborî mâna. Trase scaunul de sub fereastră lângă pat şi se aşeză, pe jumătate cu faţa spre el, pe jumătate către bolnavul de lângă uşă.

-Fumaţi?

Scoase un pachet de "Ancona" cu margine aurie şi îl întinse spre pat. Calvin înghiţi în sec şi apucă tubul subţire al unei ţigări. Doctorul o luă pe a doua, scăpără un chibrit de tăblia de lemn şi le aprinse. Fumul era aromat, tare, cu gust puţin iute. Calvin se înecă şi tuşi.

-Nu sunteţi obişnuit cu tutunul, părinte...

Doctorul zâmbi în întuneric şi băgă în buzunar pachetul.

-Nu sunt obişnuit ca doctorii să ofere ţigări bolnavilor, răspunse răguşit Calvin. Ce doreşti?

-Oho! icni celălalt, profilîndu-şi umbra pe zidul opus ferestrei, în cadrul căreia alunecase rapid raza unui reflector. De ce sunteţi nervos, domnule Calvin? Vă deranjează, cumva, prezenţa mea? Poate că aşteptaţi pe altcineva...

Sigur că aştepta! Numai că dacă până la ora aceasta înaintată Frederic nu intrase încă în salon, aproape sigur că nici nu avea să mai ajungă vreodată. Şi cât de mult sperase, Doamne Dumnezeule, în venirea lui! Oare misiunea fusese ratată aşa, pur şi simplu? Exista, într-adevăr, un Dumnezeu orb şi surd, care mişca după cum voia braţul lung al întâmplării, spre disperarea credincioşilor săi? Atunci... ce va comunica, în acest caz, Congregaţiei? Şi, totuşi, poate că nu...

Vârful incandescent al ţigării doctorului descrise o curbă strălucitoare în aer. Prin geam, răzbătu până la ei sunetul strident al unei macarale.

-Frederic nu mai poate veni, domnule preot. De acolo, de unde e acum, vă cere să vă rugaţi pentru sufletul lui.

Urmă o clipă de tăcere, goală şi rece ca o sferă de sticlă.

-Da, înclină din cap umbra şi pata minusculă de jar se ridică şi coborî ritmic. Aţi obţinut ce aţi vrut, însă cineva a trebuit să plătească preţul. S-a

întâmplat ca acesta să fie Frederic.

-De unde ştii toate astea? întrebă încet, dar distinct.

-Ştiu.

I se păru că distinge o mişcare abia seiszabilă în patul de lângă uşă. Instinctiv, întoarse capul într-acolo. Doctorul repetă gestul. Trupul bolnavului necunoscut zăcea neclintit, ca o statuie de bronz răsturnată de pe soclu, între țevile subțiri din plastic.

-Eu... sunt cel ce a venit în locul lui Frederic, domnule Calvin, să vă anunț că jocul s-a sfârşit. Ori abia a început. Mă rog, ordinea poate fi aşa cum o preferați.

Căută în buzunarele halatului şi scoase de acolo o hârtie foşnitoare. Răsuci cu o singură mişcare comutatorul lămpii de pe masă. Chipul bolnavului rămase suspendat în umbra abajurului conic.

-... apropo de aviație, societatea Lockhead e pe cale să pună la punct... Nu asta. ...cheltuielile pentru campania electorală... Nici asta. ... s-au inventat pantofi echipați cu microordinator pentru atleți... Nu. Asta e! Ascultați!

Degetul se opri din alergare asupra unui punct invizibil.

-Azi-noapte, orele 02:15 GMT, în largul arhipelagului Bermude, s-a produs un fenomen asemănător unei explozii nucleare dirijate. Două vase de transport ce navigau în zonă au fost date dispărute de către Compania de asigurări Lloyd. Până la ora apariției ziarului, nici una dintre puterile care dețin arma nucleară nu şi-a asumat răspunderea actului barbar care... Şi aşa mai departe. Asta aşteptați, nu, părințe?

Calvin rămase nemişcat între perne. Nici măcar nu tresări. Va săzică, **izbutise**! Frederic... Hmm! Frederic fusese genial! Nu-i venea încă să creadă că drăcia aia butucănoasă, mare cât o barcă de cauciuc, funcționase. Da, funcționase, demonstrînd că e suficientă puțină aptitudine, un manual elementar de fizică a particulelor şi bani. Banii pe care Congregația nu ezitase să-i scoată din casierie pentru realizarea nobilului scop propus de el şi de fratele său întru spirit, Frederic.

-Nu pot să pricep, domnule Calvin, care v-a fost scopul, întrerupse în cele din urmă tăcerea doctorul, împăturind ziarul. Dincolo de aparențe se ascunde, probabil, un sens mai adânc.

Cât de adânc! se încleştă Calvin în el pentru a-şi înfrâna riposta. Nu avea însă dreptul să vorbească. Încă se puteau întâmpla multe lucruri imprevizibile. Iar Frederic... Frederic murise. Nu şi-l putea imagina pulverizat în miliarde de atomi, plutind pe deasupra vastelor întinderi de apă. Şi, dintr-odată, lumina adevărului îi invadă, strălucitoare, creierul.

-Minți! strigă şi se săltă violent într-un cot. Minți... repetă nesigur.

-Vă rog să vă calmați, îl prinse doctorul de după umeri, delicat dar ferm. Nu mint, iar ziarul nu este un fals.

-...la două, se zbătu Calvin, simțind că se sufocă. Atunci, unde... de ce nu am resimțit unda de şoc?

Un râu de flăcări îi curgea pe sub țeastă, făcîndu-l să azvârle din mâini și din picioare. Fusese orb, orb! Căzuse în prima capcană întinsă. Totul... totul se prăbușise, iar Frederic era prins. Degeaba atunci efortul a zeci de oameni, zadarnică izolarea sa benevolă în acest spital, zadarnic... orb, orb!

Într-un târziu, doctorul reuși să-i înfrângă cerbicia și să-l întindă înapoi pe pat. După ce asigură că s-a liniștit, își reluă locul pe scaun. Se pipăi peste buzunar și scoase altă țigară. Flacăra chibritului sfârâi surd, tremurînd umbre pe pereți.

-V-ați liniștit, domnule Calvin? Foarte bine... dacă ați fi continuat, mă vedeam nevoit să vă administrez un sedativ și asta nu ar fi fost deloc un lucru plăcut pentru discuția noastră.

Se răsuci brusc și-și aținti privirile în direcția patului înconjurat de stative. După câteva clipe, ridică din umeri și reveni spre fereastră. Dincolo de geam, macaralele continuau să uruie, iar larma de noapte a portului se prelingea de o parte și alta a clădirii spitalului, ca spuma împroșcată de etrava unei nave.

-Ziarul, repet, nu este un număr fals, iar prietenul sau colaboratorul dumneavoastră, Frederic, este mort. Explozia a avut loc azi-noapte, la orele 02:15.

În bezna din care creierul său se încăpățâna să nu se desprindă, Calvin nu mai înțelegea sensul cuvintelor. Doctorul vorbea, iar el vedea cum i se mișcă buzele subțiri în lumina galbenă a lămpii de veghe, dar frazele alunecau pe lângă el, fără să-și golească sensurile.

-...trebuie să-mi spuneți, părinte! insistă doctorul, ștergîndu-și fruntea cu un șervețel de hârtie. Trebuie, pentru că...

-Pentru că...? se trezi Calvin repetînd cuvintele, fără să le înțeleagă încă.

-Pentru că s-a întâmplat ceva, ceva absolut neprevăzut și grav, sfârși bărbatul în halat alb, zâmbind silit.

Abia acum în mintea lui Calvin miezurile cuvintelor prinseră să se dezghioace, pe rând, dîndu-i de știre că furtuna a trecut.

-S-a întâmplat ceva absolut neprevăzut și grav, repetă el, mecanic.

-Da, strânse din buze doctorul. Ceva neprevăzut, într-adevăr. Ceva care nu ține nici măcar de imaginația noastră.

Calvin se întoarse într-o parte. Încet. Un gând, apărut de nicăieri, îi da ocol, înțepîndu-l cu degetele sale ascuțite.

-Șocul exploziei... șocul...

-Exact. Docotrul puse mâna pe biblia legată în piele. Exact. Șocul exploziei nu a fost înregistrat de nici o bază de cercetări seismice sau nucleare din lume. Nu a fost resimțit nicăieri. Navele dispărute s-au aflat chiar în centrul uraganului de foc. Nu știm dacă s-au topit, s-au spulberat, ori...

Se ridică, bătînd ușor în palmă cu cotorul cărții.

-Ce material ați folosit?

Frederic... Ah, câtă nevoie ar fi

fost de inteligența sa sclipitoare în momentele astea! Calvin își scutură capul. O apă cenușie îi atârna peste globii oculari, încețoșându-i vederea. Frederic...

-Nu mai are nici un rost, domnule Calvin. De acum înainte, tăcerea este zadarnică. Vedeți, nu mă interesează nici măcar scopul pe care l-ați urmărit. Nici care putere sau organizație v-a trimis...

Doctorul se opri și îl privi întrebător. Strivi țigara fumată până la jumătate în vaza largă de cristal.

-Nu spuneți nimic, domnule Calvin?

-Plutoniu, răspunse acesta după un timp. O combinație de plutoniu și... dracu' mai știe ce! Frederic deținea formulele.

-Mda.

Sunetul vocii doctorului se stinse. Cu mâinile la spate, făcu câțiva pași printre paturi, izbind cu vârful pantofului în lamelele de parchet ieșite în afară.

-Și, de fapt... ce s-a întâmplat? A fost o explozie, nu? îi întrerupse plimbarea Calvin. O simplă explozie nucleară.

-Nu tocmai. Până la un punct, a fost o simplă explozie nucleară, după cum ziceți. Dincolo de această realitate, nu știm însă nimic.

-Ioan Paul al III-lea a... s-a salvat?

-Înalt Prea Sfinția Sa nu a plecat ieri, după cum se anunțase oficial, ci în urmă cu două zile. De altfel, zâmbi doctorul ironic și obosit, nici măzar nu doriți cu adevărat să mă faceți să cred că ați provocat o explozie nucleară numai ca să ucideți un om. Fie el și Sfântul Părinte.

Frederic plutea amestecat printre fărâmele infime ale aparatului individual de zbor undeva în stratosferă, iar doctorului nu-i venea să creadă că jertfa sa fusese doar pentru a ucide un singur om!

Congregația ajunsese la concluzia că numai o explozie de atari dimensiuni ar fi putut să-l distrugă, cu adevărat, pe trimisul Antihristului pe Pământ, ținînd cont de eșecul celor zece antentate anterioare.

-Acum, însă, nu mai are nici o importanță, continuă doctorul, după cum v-am spus și mai înainte.

-De ce?

-Pentru că azi, la orele 16:16, a intrat în rada portului galionul de război "Santa Maria", sub pavilion spaniol, navă dispărută în largul arhipelagului la data de 14 iunie 1685, cu o imensă încărcătură de argint la bord.

-Mă tem... că nu înțeleg.

-Nici eu, părinte. La orele 18:22, s-au ivit din senin trei caravele portugheze, identificate în catalogul muzeului naval a fi cele trei nave scufundate de o năprasnică furtună, la 300 de kilometri de aici, în anul de grație 1715.

În noapte, țipă ascuțit un fluier de bord.

-Și ei...? întrebă obosit, arătînd vag în direcția orașului.

-Ei... Ei încă nu știu nimic. Cred

că se filmează. După şedinţa-fulger a Consiliului insulei, primarul a ordonat să se atârne peste tot pancarte cu inscripţii de tipul: "Atenţie! Se filmează", "Film de epocă. Nu pătrundeţi în perimetru". Nenorocirea este că această linişte aparentă va dura numai până în zori. Când lumea va începe să vadă şi să înţeleagă adevărul. La fiecare douăzeci de minute, în larg îşi face apariţia o nouă navă. Aici, ori aiurea, în alte părţi ale arhipelagului. Paza de Coastă a înnebunit.

-Cum aţi ajuns la mine?

Doctorul rămase nemişcat în cadrul ferestrei. Picuri subţiri de apă abureau sticla rece.

-Frederic.

-Dar Frederic... E mort, nu?

-Acolo, da. În acel... cum naiba să-i spun? În acel univers, da. Un Frederic a sosit însă, în urmă cu aproape o oră, pe unul din vasele scufundate ieri-noapte, în urma exploziei nucleare.

-Trăieşte! ţipă Calvin şi se ridică într-un cot.

-Nu neapărat. Un Frederic este în viaţă. Nu este obligatoriu să fie chiar cel cunoscut de dumneavoastră, părinte.

-Dumnezeule! mormăi răguşit Calvin, scuturîndu-şi capul.

-Timpul s-a multiplicat, explică doctorul, lovind cu cotorul bibliei în podul palmei. Mai corect spus, axa lui s-a îndoit asupra ei însăşi şi s-a desfăcut într-o mulţime de fâşii, identice una cu cealaltă, care năvălesc acum, din toate părţile, asupra noastră. Sau cel puţin aşa ni se pare, în acest moment. Explozia s-a petrecut exact pe linia unei fracturi spaţio-temporale, despre care de multă vreme se bănuieşte că ar exista în această zonă. Un pahar de cristal, părinte, izbit cu ciocanul. Sute de cioburi, oglindind fiecare aceeaşi fâşie de realitate. Nu sună prea optimist, nu? Cei pe care-i vedem că vin din trecut sunt aceiaşi. Însă, implicit, sunt alte persoane. De pildă, acest Frederic şi-a reamintit de o cunoştinţă, numită Calvin Peter, dar nu şi ce anume s-a petrecut în largul oceanului, pe când survola zona într-un monoloc cu reacţie. Misiunea mea este numai de a verifica informaţiile

pe care le deține.

Tăcu. Brusc, bolnavul de lângă ușă prinse să horcăie, agitînd slab brațele încorsetate de cordoanele de cauciuc. Doctorul se îndreptă cu pași iuți într-acolo, se aplecă deasupra patului și ascultă cu atenție. După câteva clipe, horcăitul încetă.

-A murit, constată după câteva clipe de tăcere.

Își îndreptă bustul.

-În general, cei care vin de pe ocean nu mai sunt ființe obișnuite. Unele particularități, unele amintiri pe care le aveau din viața din care au fost smulși și le amintesc. Cele mai multe însă, nu. Pot să vă dau un exemplu concludent. Este ora 21:45. La 20:05, ateriza pe aeroportul Victory o escadrilă formată din cinci bombardiere străvechi. Ei bine, fiecare dintre cei cinci piloți își amintea cu precizie care au fost ultimele cuvinte adresate bazei, înainte să dispară pentru totdeauna în largul oceanului. Nu reușeau însă cu nici un preț să spună cum se numesc, cărei naționalități îi aparțin, data la care au pierdut contactul cu lumea... Toți au impresia cănu s-au despărțit de mai mult de câteva ore, cel mult câteva zile de țărm și că se află pe drumul cel bun spre locul de destinație.

Calvin se foi în așternut.

-Un fel de reflex în oglindă.

-Exact. În oglinda timpului. Oamenii nu sunt vii, dar trăiesc. Respiră. Dacă îi crestezi la mână, curge sânge. Lucrurile nu există, dar sunt palpabile, le poți atinge, pipăi, distruge. Dar rămân reflexe.

-Dar de ce tocmai acolo? De ce în acel punct?

-Poate că este vorba de o distorsiune temporală. Ori poate că axa timpului se răsucește în acel loc. Timpul poate fi asemenea spațiului. Așa cum există o axă a planetei, o axă a sistemului solar sau a galaxiei, poate că există și o axă a timpului local... Știu că sună cam ciudat. Parcă aș fi un fizician care și-a uitat teoremele. Stau și mă uit la dumneata, domnule Calvin, și parcă nu pot să realizez: noi discutăm acum despre o explozie atomică, lipsită de unde de șoc, despre o fractură în peretele timpului, despre evenimente ciudate și inimaginabile într-o realitate normală și, totuși, niciunul dintre noi nu este grozav de mirat, totul se petrece parcă sub zodia firescului, de parcă mâine n-ar fi mâine, iar bizarul nu va frânge existența noastră normală.

-Și dacă totul nu este decât un reflex în oglindă, domnule doctor? Calvin se ridică încet din pat și se rezemă de marginea metalică. Dacă noi nici nu suntem, de fapt, aici și acum, pacient și vindecător, pe podeaua nemișcată a unui spital? Dacă ne găsim în altă parte, în alt timp, pe puntea unui galion spaniol, să zicem, în plin secol al XVI-lea? Iar ceea ce credem că vedem, că trăim, Bermudele cu larma lor tropicală, cu turiștii înnebuniți după soare, spitalul și bolnavii săi, portul gemînd de vase, în fine, totul nu e decât o îndoitură, o sclipire a timpului frânt în ciudatul triunghi al arhipelagului de o

explozie nucleară, provocată de un preot şi un inginer atomist dintr-un veac pe care încă nu-l cunoaştem?

-Să nu ne jucăm cu vorbele, domnule Calvin.

Doctorul se clătină deodată şi se trezi prăvălindu-se peste peretele din stânga patului. Şuierul fluierului de bord răsună chiar dincolo de uşă. Podeaua se înclină din nou, azvîrlindu-l înspre patul cu aşternutul mototolit. Alături de mort, cu rasa neagră trase peste cap, în picioare, Calvin citea din biblia îmbrăcată în piele rugăciunile pentru morţi. De afară, răzbătea vocea răguşită a secundului, care-i înjura pe marinari, grăbindu-i către punte.

Dicţionar de termeni SF

FANDOM

Denumirea îi vizează pe toţi iubitorii împătimiţi ai universului SF, care se ocupă cu citirea operelor de gen (în particular, dar mai ales în cenacluri, asociaţii şi cluburi), cu vizionarea de expoziţii de artă, bandă desenată, filme de animaţie şi filme artistice din domeniu. Aceştia sunt caracterizaţi printr-o viaţă de asociaţie puternică, organizează întruniri zonale, regionale, continentale sau mondiale, la care participă în număr mare (EuroCon-ul şi WordCon-ul care s-au ţinut împreună, în anul 1995, spre exemplu, au adunat 8000 de fani din întreaga lume, din care mai mult de 4000 au fost americani).

Fandomul unei ţări poate să fie alcătuit din totalitatea membrilor înscrişi într-o structură oficială (de tip cenaclu, asociaţie, club) sau din totalitatea membrilor independenţi, aşa cum este cazul pentru majoritatea ţărilor europene, care se reunesc cu prilejul *convenţiilor* naţionale anuale, poartă discuţii organizatorice, stabilesc premiile naţioanle la literatură, arte şi film, participarea la convenţii internaţionale etc.

Fandomul este acela care stabileşte, totodată, Premiul pentru Cel Mai Bun Fan pe anul respectiv, iar în cazul unor fandomuri deosebit de puternice (cum este cazul celui american), acordă prin vot Premiul HUGO, cel mai important şi mai râvnit premiu literar SF.

Există şi situaţii în care, din dorinţa unei mai bune organizări a a manifestărilor, fandomul s-a organizat în asociaţii de nivel naţional (precum ACSF Craiova, ARSFAN Timişoara sau FNTSF Bucureşti) sau de nivel internaţional (de tip WordCon).

FUGĂ ÎN SPAȚIU - TIMP

Adrian ROGOZ

Nisip... cactuşi ca nişte mâini chircite... mereu spre sud! Spre sud... sudoare în ochi... şi soarele ăsta holbat, hipertrofic, exploziv...

Fiecare respirație e fierbinte, fiecare fir de sânge e un flux solar, tâmplele bat şi ele în ritmul soarelui... Lumina, ah, lumina a devenit dureroasă! Aceasta a însemnat pentru Val libertatea, fericirea - ură împotriva soarelui. Pentru Val, născut în umedele şi friguroasele păduri ale nordului, soarele întruchipa mai înainte o fericire paradisiacă. Pentru Val, fizicianul sever, exploratorul celor mai abstracte formule matematice, ale căror cadențe rezumă lumea fenomenelor, lumina simboliza culmea înțelepciunii. Şi iată-l acum fugind, copleşit de povara soarelui, stăpânindu-se cu greu să nu urle de durerea luminii.

Abia acum înțelegea Val ce înseamnă să fii hăituit. Întotdeauna detestase tot ceea ce putea umili omul, dar acest sentiment fusese mai degrabă o normă spirituală rece şi îndepărtată. Abia acum însă, între un boşiman urmărit de poliția sud-africană, între o gazelă urmărită de vânători şi între Val nu mai era nici o deosebire...

Biografia lui fusese destul de liniară. După ce-şi terminase cu strălucire studiile fizico-matematice, a fost angajat imediat de un consorțiu, a cărui producție cuprindea o vastă gamă de obiecte de uz casnic ultraminiaturizate. De la început i s-a spus lui Val că, dacă va trece o serie de probe, îşi va putea continua cercetările întreprinse încă din anii studenției: un studiu fundamental privitor la structura materiei. Val a primit bucuros, dar şi mirat. I s-a răspuns că n-are de ce să fie surprins, deoarece societatea care-l angajase era atât de puternică, încât îşi va putea îngădui generozitatea unor investigații pur teoretice.

Probele au ținut câteva luni. De fapt, era vorba de un soi de examene conduse de specialişti renumiți ce-şi dădeau avizul asupra proiectelor lui Val. Ca în basme, acesta îşi învingea cu forța argumentelor adversarii, unul după altul. Cel mai greu i-a fost cu un bătrân matematician ale cărui obiecții păreau atât de puternice, încât Val rămânea năucit ca un boxer făcut K.O. Totuşi, bătrânul Ian îi dădu tânărului un aviz favorabil. Din această luptă ciudată a răsărit între ei o anumită prietenie.

În curând, lucrurile se inversară, iar cei ce fuseseră examinatorii lui Val au devenit ajutoarele lui. Şi, astfel, au

trecut vijelios trei ani, în care Val, cu energia tinereţii, a urcat cele mai înalte piscuri ale fizicii moderne. Muncea cu atâta înverşunare, încât nu lua aminte nici la luxul ce-l înconjura, nici la faptul că imensul lor palat al ştiinţei se afla în mijlocul unui dezolant deşert.

La capătul acestor aprige strădanii, au fost obţinute câteva rezultate certe, care puneau sub semnul întrebării bazele fizicii cunoscute până atunci. Dar mai departe? Cei ce lucrau cu Val erau convinşi că drumul lor fusese mereu în urcuş, dar nimeni un bănuia unde avea să ajungă.

Era asemenea ascensiunii unui uriaş masiv muntos, cuprins de neguri. Totuşi, când şi când, Val avea impresia că întrevede o fereastră prin norii care întunecau înaintarea şi că atunci presupunerile lui parcă se confirmau. Nimeni însă din echipa lui Val un ştia cât de mult bâjbâia el însuşi. Poate doar bătrânul Ian, dar acesta era un om bizar şi foarte reţinut. Nici după ani de colaborare, Val nu era sigur de sentimentele lui Ian. Uneori, bătrânul se purta cu Val de parcă ar fi ţinut la el, alteori însă un fel de vrăjmăşie îi umbrea faţa. Straniu era faptul că aversiunea bătrânului se făcea simţită tocmai în momentele în care calea pe care le-o arăta Val se lumina.

Un răstimp, Val a crezut că bătrânul e muncit de invidie. Dar pe măsură ce lucrau împreună, Val a învăţat să cunoască şi mintea, şi sufletul lui Ian şi, în mod firesc, a alungat bănuiala că acesta ar putea invidia pe cineva. Cauza acestei enigmatice purtări avea să i se dezvăluie lui Val în ziua marii descoperiri a antividului. A fost ca o revelaţie; în fond, era saltul săvârşit după imperceptibile acumulări ale câtorva ani de muncă.

Se ştia mai demult că aşa-zisul vid clasic, adică „gol absolut", constituia doar o naivă reprezentare a realităţii. Orice zonă siderală interacţionează cu restul Cosmosului şi, chiar fiind lipsită în medie de substanţă, ea e străbătută de câmpuri. Orice sistem spaţial este, aşadar, prin însăşi natura lui un sistem material. În ceea ce priveşte ipoteza antividului la care ajunsese Val, aceasta întregea imaginea duală a lumii; după cum substanţa îşi are antisubstanţa, vidul îşi are simetricul său.

Bineînţeles că primul care află despre această ipoteză a fost Ian.; numai cu el putea Val să discute ca de la egal la egal. Bătrânul ascultă posomorât cele spuse de tânărul său şef, apoi îl întrerupse tăios:

-Fleacuri!

-Nu-i demn de dumneata! protestă indignat Val. Aş putea crede că mă pizmuieşti.

-N-am de ce, răspunse cu o sumbră ironie Ian. Mi-ai înşirat o teorie dezlânată, la care eu am renunţat demult. Vrei dovadă? Iată ecuaţia completă la care am ajuns...

Şi, scoţînd stiloul, aşternu pe hârtie un grup de formule. Peste cerul căutărilor lui Val trecu un fulger.

-Vezi deci că lucrurile sunt ceva mai complicate, continuă bătrânul şi

rupse în bucăţele fila încifrată.

Dar Val nu mai avea nevoie de ea. Mintea îi era încă plină de lumina acelor ecuaţii, care oglindeau propria-i descoperire, dar considerată dintr-un alt unghi. Sufletului său de matematician, ele îi vorbeau despre Ian mai mult decât o întreagă poveste. Eleganţa lor simplă şi armonioasă era dovada sigură că bătrânul spusese adevărul: le obţinuse demult.

-Hai să ne plimbăm pe terasă, propuse Ian.

Marea platformă era pustie. Dintr-o zare în alta, numai nisipuri peste care răsărea, imens şi roşu, soarele. Cu o metodică şi rece înverşunare, bătrânul fizician începu să îngrămădească obiecţii împotriva teoriei antividului. O vreme, Val îl ascultă cu sentimentul că asista la antrenamentul unui titan.

„Însuşi faptul că am obţinut formulele, în mod independent unul de altul, demonstrează substratul lor obiectiv, jubila în sinea lui tânărul savant. Iar dacă ale lui sunt mai frumoase, ale mele au mai multă profunzime. Da, în ecuaţiile lui lipseşte ceva..."

Deodată se îngrozi: „De ce nu mi-a cerut să-i arăt sistemul meu de ecuaţii?"

-Ce vrei să ascunzi cu toate argumentele astea? îl întrebă pe Ian. Ce se întâmplă cu dumneata, prietene?

Bătrânul spuse, obosit şi trist:

-Eşti tânăr şi încăpăţânat.

-Nu, îl contrazise Val. Nu sunt încăpăţânat, după cum dumneata nu eşti invidios. Altceva e la mijloc. O taină teribilă... Încă nu o înţeleg... De ce n-ai încredere în mine? Uite, eu îţi spun totul.

Scoase din buzunar un notes şi acoperi febril o pagină. I-o întinse lui Ian.

-Vezi, reluă Val, privindu-l cu atenţie pe bătrân, din sistemul general al ecuaţiilor mele decurge o consecinţă stranie... Ian păli. Relaţia dintre spaţiu şi timp rezultată din ecuaţia neliniară a sistemului vid-antivid... Ian se întoarse cu spatele la Val şi rămase cu ochii pironiţi asupra soarelui care se înălţase bine deasupra orizontului. Dovedindu-se adevărată, formula mea ar putea conduce la aplicaţii uluitoare. Ian îşi coborî privirile, ca şi cum contemplarea soarelui l-ar fi orbit. Nici nu îndrăznesc să-mi imaginez aceste aplicaţii. Dintr-odată, paradoxul lui Einstein ar deveni un corolar banal... Şi gândeşte-te: timpul descătuşat din starea lui spaţială, la fel cum energia a fost eliberată din substanţă. Şi ţine seama: în formula mea, factorul timp poate avea şi semnul minus. Pricepi ce rezultă de aici?

-Eşti capabil să mori pentru o idee? şopti Ian.

-De ce mă-ntrebi? murmură tulburat Val. N-ai înţeles până acum.?

-Eşti un biet om de geniu aiurit, râse încetişor, amar şi mângâios bătrânul. Îţi dai seama de ce-i în jurul tău? În jurul nostru?

Şi arătă cu mâna nisipurile nesfârşite. Val se uită şi parcă pentru prima oară văzu pustiul.

-Ce se întâmplă cu dumneata...

cu noi? bâigui ca prin vis.

Ian îl atinse gingaş pe frunte şi-i spuse abia auzit, la ureche:

-Fiul meu a murit în război. Tu nu semeni cu el. Mai degrabă, semeni cu mine. Iar eu te iubesc ca pe băiatul meu şi ca pe un alt eu însumi. Ai vrut să-ţi vorbesc deschis. Dacă n-ai fi în stare să mori pentru o mare idee, te-aş omorî liniştit, deşi te iubesc.

Val îşi înghiţi nodul rămas în gâtlej. Începea să bănuiască ceva.

-E chiar atât de grav?

-Îţi mai aminteşti de „Fizicienii" lui Durrenmatt“? Cei ce ne-au angajat nu sunt mai buni decât Mathilde Zahnd, psihiatra obsedată de cucerirea lumii. E drept că temniţa noastră aurită nu-i un ospiciu, iar printre specialiştii care te-nconjoară nu există nici un agent, un nebun care să se dea drept Newton sau Einstein. În schimb, aşa-zişii tăi subalterni sunt tot atâtea tentacule puse să-ţi sugă ideile. Tu eşti la fel cu Moebius...

-Eu?!

-Da, băiete. Te-ai întrebat vreodată de ce a ales Durrenmatt pentru eroul său tocmai acest nume? Ca şi descoperitorul suprafeţei cu o singură faţă a spaţiului cu doar două dimensiuni, Moebius cel din piesă trăieşte numai în planul abstract al ştiinţei, are iluzia că se poate rupe din timpul real. Ştie că ecuaţiile lui, folosite de cei fără scrupule, pot fi transformate în arme. Are, totuşi, naivitatea să creadă că, dîndu-se drept nebun, a rezolvat dilema. Iar tu, învingător al timpului, ai fi fost deopotrivă zdrobit de dimensiunea lui.

-Dar dumneata?

-Eu am procedat altminteri. Mi-am îngropat în uitare descoperirea. Nu m-am angajat aici decât pentru a-l împiedica şi pe alţii să ajungă la ea. Ai înţeles?

-Da, Ian, rosti simplu tânărul şi strânse mâna omului de lângă el. Mă orbise lumina din mine... Şi acum ce ne rămâne să facem?

-Să păzim taina şi, dacă vom fi încolţiţi, să murim.

*

Nisip... cactuşi - mâini de înecaţi... şi soarele holbat - ochi care nu iartă... Lumina, vai, lumina, şi ea - sfâşiere...

Şi Val goneşte ca un animal hăituit prin pustiu. Nu mai ştie de când. De o zi? De două? A fugit din clipa în care a aflat de moartea lui Ian... Fusese mirat că nu l-au oprit, după cum şi ei fuseseră surprinşi de fuga lui. El însă nu ştia că nici măcar n-au încercat să-l prindă. Pentru orice evadat pustiul însemna moartea. Îi dădeau şansa de a se întoarce. Val însă nu bănuia acest lucru. Mai spera că va ajunge într-un loc locuit. La început fugea noaptea, iar ziua se aciua sub un hăţiş de cactuşi. Curând, şi-a dat seama că trebuie să doarmă mai puţin şi să alerge cât mai mult. Noroc că sportul practicat în adolescenţă îi călise trupul. Mânca o dată pe zi ciocolată şi pesmeţi. Dar setea era chinuitoare. Puţinele alimente luate se sfârşeau... ca şi puterile lui Val. Numai deşertul nu se mai isprăvea odată...

...Şi Val gonea spre sud, mereu spre sud... Nu mai spera nimic... În conştiinţă îi şi încolţea ideea că aleargă spre moarte. Îl mâna înainte doar impulsul dat de Ian... „să păzim taina"... „dacă vom fi încolţiţi, să murim"... Într-un amurg, i se păru, totuşi că vede o aşezare omenească... Imaginea de pe zare dispăru însă curând şi Val pricepu că fusese doar o nălucire. Sfârşit, fugarul se lăsă la pământ.

„Eşti capabil să mori pentru o idee?", îi răsună în minte glasul lui Ian.

„Da, şopti Val, sunt, dar eu fug spre moarte nu ca să dau viaţă unei idei, ci ca s-o îngrop cât mai adânc".

„Aşa e, răspunse glasul, în esenţă lucrurile duc tot acolo".

„Bine, poate că e bine să fie aşa...", gemu Val, observînd cum noaptea se apropie repede. „Bine, mai spuse, voi îngropa ideea în leşul meu, dar vreau s-o mai văd o dată." Şi, înfrigurat, începu să scrie cu degetul pe nisip ecuaţiile echivalenţei dintre spaţiu şi timp...

Deodată, printre stelele ivite pe cer, una scânteie mai puternic. Val o privi mai întâi ca vrăjit; când însă o văzu cum se deplasează iute pe firmament şi se apropie, şterse cu furie semnele înscrise pe nisip.

„Mă urmăresc, ticăloşii!", scrâşni fugarul şi se târî cât mai departe de locul unde stătuse, ca şi când ar fi fugit de propria lui idee.

*

La câteva sute de picioare de Val, se rostogoli lent un mare corp sferic, în jurul căruia o ciudată fosforescenţă răspândea o lumină ca de zi. Val îşi dădu seama imediat că înaintea lui nu descinsese un obiect terestru. Curiozitatea şi un fir de speranţă îl îmboldiră să se furişeze spre bizarul glob. Ascuns de un tufiş, observă cum în vehiculul spaţial se deschisese o uşă. Câteva clipe mai apoi se ivi, neîmbrăcat în costum cosmic, un omuleţ. Aspectul său biped era destul de uman. Figura însă nu era prea plăcută: avea ochii ieşiţi, pedunculari, şi două urechi uriaşe, de forma unor cupe.

Omuleţul cercetă cu privirea împrejurimile. Pitit în beznă, Val se crezu în siguranţă. Spre uimirea lui, se auzi chemat în mai multe limbi terestre:

-Tu, ăla de colo, apropie-te! Nu te teme. Nu-ţi fac nici un rău.

Val se apropie prudent până la vreo zece metri de cel ce descinsese cu sfera.

-În ce limbă vrei să vorbim? întrebă omuleţul.

-În engleză, în franceză... mi-e indiferent. Dumneata ce preferi?

-Oh, râse omuleţul, eu aş prefera să discutăm în *sinsim-semsid*, dar tu nu ai de unde s-o cunoşti. Şi, deodată, călătorul îşi scoase „ochii" şi „urechile", care nu erau decât nişte aparate.

-Ce limbă e asta - *sinsim*...? bâigui aiurit tânărul savant.

-O abreviere: sintaxă-simplificată-semantică-siderală...

-Deci vii din Cosmos...

-Nu. Vin chiar de pe... Eşti

sperios?

-În momentul acesta, nu.

-Încă o întrebare: în ce secol trăieşti?

-În secolul XX.

-Deceniul?

-Al optulea. Dar nu mi-ai răspuns.

-Eu vin de pe Pământul secolului LIV. Nu te mai zgâi aşa! Ai auzit bine. Aparatul ăsta e un *cronotron*, un vehicul care circulă prin timp.

Val râse ca un apucat, spasmodic.

-Mă crezi nebun? îl cercetă omuleţul.

-Mă cred nebun. Pe urmă ceru: Apă ai?

Celălalt scoase din cronotron un mic recipient cu apă. Însetat, Val bău avid, fericit. În clipa în care ultima picătură de lichid i se scurse pe gât, simţi cum recipientul i se evaporă din mâini.

-Aş vrea să dorm, spuse zăpăcit Val. Sau să mă trezesc.

-Ai curajul să intri în cronotron?

-Intru oriunde, numai să dorm.

Urcară amândoi în cabina destul de strâmtă a aparatului.

-Unde mă pot întinde?

-Aici. Şi omuleţul îi arătă un fel de masă cu un picior, acoperită cu o calotă străvezie. Iată patul. Vei dormi degravifiat. Vei avea parte de cel mai plăcut somn.

-A, era să uit. Stinge luminile. Sunt urmărit de nişte criminali.

-N-ai grijă. Voi face să devenim invizibili. Şi, acum, culcă-te! Noapte bună!

Val se trezi odihnit şi flămând. Necunoscuta-i gazdă îi dădu să mănânce tre chifle ciudate, gustoase, care-l săturară, apoi îl invită să bea o infuzie probabil nealcoolică, dar înmiresmată ca un vin şi înviorătoare ca o cafea.

-O duceţi bine, voi, cei din LIV! zâmbi visător Val.

-Oarecum, răspunse omuleţul. Acum, mă crezi?

-Te-am crezut şi înainte, deşi încă nu m-am obişnuit cu ideea. Dar ia zi, toţi cei din LIV sunt de statura ta?

-Cei mai mulţi. Există însă şi unii ca tine. De altfel, e în firea lucrurilor. Reptila a crescut în volum - omul a sporit în esenţă.

Deodată, Val remarcă faptul că omuleţul nu-şi deschidea gura când vorbea.

-Unde-i traducătorul prin care discuţi cu mine?

-Aici! şi necunoscutul arătă spre două plăcuţe dispuse pe bluza lui, în dreptul pieptului. Simplu, nu?

-Oamenii veacului tău mai au nume? întrebă Val, cu o nuanţă de maliţie?

-De bună seamă. Un nume mic şi o cifră cosmică. Eu sunt Ast 1073+3. Niciodată nu m-am împăcat cu aiureala asta aritmetică, deşi îi recunoscu utilitatea.

-Dar cronotronul tău cum funcţionează?

-Nu-mi pune asemenea întrebări plicticoase. Totdeauna mi-a fost nesuferită tehnica. Pasiunea mea este

istoria.

-Nici măcar principiul maşinii nu-l ştii?

-Ba da, îl ştie orice copil: echivalenţa dintre spaţiu şi timp. Dar numai cu asta tot n-ai să izbuteşti să repari rabla de alături.

-Istoricule, aminteşte-ţi când a fost descoperit acest principiu!

-Nu ţipa, că-ţi spun imediat. Să-mi întreb memoria. Ast luă dintr-un raft o casetă, formă un cifru şi răspunse: în secolul XXI.

-Ce bine! oftă Val.

-Aşadar, ideea ta a murit cu tine, dar a înviat mai târziu, surâse enigmatic Ast.

-De unde ştii ce am descoperit eu? Îmi ghiceşti gândurile?

-Acum nu, dar în timpul somnului ţi-am analizat creierul şi am aflat esenţialul despre persoana ta.

-Aşa! făcu Val uluit.

-Îţi propun ceva. O experienţă interesantă: încearcă să-mi repari rabla.

-Eu?!

-Dacă izbuteşti, cronotronul e al tău.

-Şi dacă nu?

Ast tăcu, apoi spuse râzînd:

-Atunci nu va fi al tău.

-Ce poveste nebunească! izbucni Val. De ce-ai pornit la drum, dacă nu eşti în stare să-ţi conduci aparatul?

-Îl conduc, dar nu ştiu să-l repar. Nu-mi place tehnica. Tu însă eşti ca un copil îndemînatic şi isteţ...

-Sunt fizician fundamentalist, replică oarecum jignit Val.

-Nu te supăra, spuse Ast. Eşti chiar unul dintre descoperitorii anonimi al *Principiului*, deci îl cunoşti. Eu îţi voi da să studiezi la memorizator toate schemele şi aiurelile cronotronului nostru. Aşa că nu-ţi rămâne decât...

-Bine, rosti calm Val. Primesc. Nici n-am vreo altă şansă.

Val era convisn că nu va putea repara „rabla", dar câtă vreme îl avea pe Ast alături mai putea spera.

*

Au trecut câteva săptămâni. Învăţînd să manipuleze memorizatorul hipercristalin, Val obţinu prin acesta un adevărat manual de crononautică. Memorizatorul era el însuşi o maşină uluitoare. Cantitatea de informaţie a peste cincizeci de veacuri fusese încapsulată într-o casetă! Curând, Val îşi dădu seama că, în faţa muntelui de noi cunoştinţe, era aidoma unui copil. La început, el nu s-a încumetat nici măcar să atingă dispozitivele navei. Pe urmă însă, cu ajutorul manualului, a descoperit treptat construcţia, funcţia şi modul de utilizare a cronotronului.

Şi iată că, într-o zi, lui Val i se păru că detectase cauza avariei. Era de fapt un fleac, un releu care se deconectase. Exista posibilitatea de a înlătura defecţiunea şi de a verifica rezultatul, fără a pune în funcţiune nava. Dar proba decisivă putea fi făcută doar în clipa în care cronotronul îşi va lua zborul prin timp.

*

Val şi Ast stăteau de vorbă afară,

pe o muşama ciudată, care răspândea răcoare. Singurele lumini veneau dinspre stele.

-Mă laşi şi pe mine să-ți analizez creierul? întrebă Val.

-Ce vrei să afli? râse Ast.

-Nu mi-ai spus prea multe despre tine.

-Eşti încă un... copil.

-„Copilul" ăsta îți va repara cronotronul.

-Crezi?!

-Ce se va-ntâmpla dacă-l voi repara?

_Ți-am spus: va fi al tău.

-Ştii însă că aparatul e construit doar pentru un singur pasager. Ce vei face singur... aici?

-Mă voi descurca. Am să iau câteva „jucării" din cabină, iar mai departe voi vedea.

-Suntem în plin deşert. N-o să cari cu tine rezervorul cu apă.

-Pe bordul rablei, nu există un... rezervor cu apă, ci doar un recipient cu câteva kilograme.

-Dar bem de câteva săptămâni, se miră Val.

-Ți-am spus că eşti copil. În fiecare noapte, pe când dormeai, fabricam apa pentru a doua zi.

-O fabricai?! Din ce?

-Din aer. În recipientul pe care-l folosesc există o substanță transmutantă... Nu te speria: apa obținută nu e radioactivă, deoarece timpii de înjumătățire ajung la zero odată cu sfârşitul reacției.

-Şi mâncarea cum o obții?

-Acelaşi echipament captează microorganismele din aer, le accelerează dezvoltarea şi le preia proteinele, enzimele şi sărurile minerale. După ce sun făcute inofesnive pentru consumator, toate aceste substanțe sunt transformate în acele mici chiftele, al căror gust ți-a plăcut...

-Şi dacă ți se strică şi aparatul ăsta?

-Mai e pe acolo unul de rezervă.

-Pe care mi-l vei lăsa mie.

-Ți-l las, dar vorbeşti de parcă ai şi reparat cronotronul.

-Cred că l-am reparat.

-Bravo! Atunci eşti liber să fugi în viitor... sau în trecut, ca şi mine. Fii însă atent: dacă nu l-ai reparat bine, poți exploda.

-Voi fi atent.

-Pregăteşte-te de drum.

-M-am pregătit.

-Atunci să-mi iau din cronotron cele câteva „jucării" necesare... şi memorizatorul.

-Mi-ar fi de folos şi mie.

-Începînd din secolul XXIII, găseşti memorizatoare la orice depozit.

-Aşa, pe gratis?

-Bineînțeles. Nimeni nu ia ce nu are nevoie.

Au stat de vorbă până în zori. În tot acest timp, Ast a povestit o mulțime de lucruri despre istoria Pământului şi despre epocile viitoare. Până la sfârşit, Val a hotărât să descindă în secolul XXVII, o perioadă capitală pentru dezvoltarea fizicii metagalactice.

-Ne vom mai vedea? întrebă în

cele din urmă Val.

-Nu prea cred, totuşi nu este exclus.

-Şi tu? Cum ai să te întorci în lumea ta?

-Formez un cifru şi apare o patrulă a timpului.

-Ca în basme...

-Nu. Prin telecronoapel. Şi Ast scoase un mic cub din buzunar. În cabină, mai sunt câteva şi pentru tine.

-De ce n-ai chemat până acum patrula?

-Trebuia să fiu prost. Pentru povestea asta mi-ar fi luat un talon.

-Dar mai târziu?

-O să mă descurc. Ştiu eu ce să fac, nu te îngriji de mine...

-La revedere! spuse Val emoţioat.

-Poate, răspunse Ast. Vezi să nu fie de la început „adio".

-La despărţire, noi, cei din secolul XX, obişnuim să ne strângem mâna.

-Să ne-o strângem, acceptă Ast. Iar la noi, cel care rămâne face gestul întoarcerii. Şi Ast îl apucă pe Val de braţ şi de ceafă şi, supunîndu-l unei fantastice figuri de judo, îl răsuci cu 360 de grade. Asta a fost. Acum, du-te! Dacă ai reparat, într-adevăr, cronotonul, în câteva sfriline (e o unitate de măsură spaţio-temporală) ai şi ajuns în secolul XXVII.

-Şi dacă explodez, nu vei fi rănit?

-Mă voi îndepărta cu mai mulţi kilometri. Dacă totul decurge bine, te înalţi câteva secunde, apoi devii invizibil, adică te integrezi într-o cronoplasmă. Dacă explodezi, voi vedea o trombă neagră izbucnind spre cer.

*

O fiinţă cu ochi pedunculari privea în zare. Deodată, un glob fosforescent parcă se rostogoli în sus, pierind iute în albăstrimea cerului.

-În regulă, spuse omuleţul şi făcu o tumbă prin aer. E timpul să mă pun pe treabă. Voi studia istoria Secolului XX pe viu.

PUBLICAŢII SF ÎN LUME - S.U.A.

"Amazing Stories - revistă profesionistă lunară, apărută între 1926. Tiraj: 60.000 exemplare. Difuzare naţională, dar şi în Canada, Anglia şi Australia.

"Analog" - revistă profesionistă lunară, apărută în 1960, pentru a o înlocui pe "Astouding Science Fiction". Tiraj: 80.000 exemplare. Difuzare naţională şi în Anglia.

"Galaxy Science Fiction" - revistă lunară, apărută în 1950. Tiraj: 40.000 exemplare. Difuzare naţională.

"The Magazine of Fantasy and Science Fiction" - revistă profesionistă lunară, apărută în 1949. Tiraj: 35.000 exemplare. Difuzare naţională.

Cristian PAMFILOV

RĂZBOIUL TOCMAI A AVUT LOC

Aeroglisorul înainta lin desupra firului magnetic al drumului. Grupul de excursionişti aţipise, în frunte cu ghidul, care dormea de-a binelea. Cei câţiva rebeli care încercaseră să reziste, atraşi de plăcerea unei partide de videopocher, fuseseră nevoiţi să renunţe şi ei, sub influenţa sforăiturilor subţiri ale vecinilor.

-Hai, gata cu trândăveala, am ajuns! strigă în microfon conductorul, reuşind să-şi trezească încărcătura. Ghidului, trezit prea brutal, îi veniră în minte câteva cuvinte nu prea potrivite, referitoare la politeţea celor de la Transporturi, însă se stăpâni, amintindu-şi că vor fi obligaţi şi să se întoarcă cu acelaşi mijloc de călătorie. Coborâră din navă şi aerul rece îi făcu să-şi ridice gulerele.

-Cam pe-acolo e ţinta călătoriei noastre, spuse ghidul, arătînd vag către unul din piscurile înzăpezite.

Se auziră câteva murmure de nedumerire.

-Tocmai acolo trebuie să urcăm?! veni şi inevitabila întrebare.

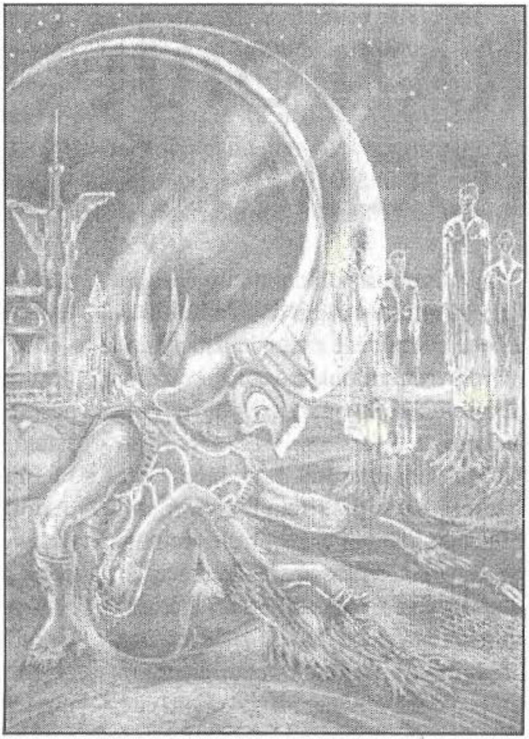
-Exact. Poftiţi, vă rog, pe cărăruie şi nu vă abateţi cu nici un pas de la indicaţiile mele.

Cu toate că la început li se părea că va dura o veşnicie, urcuşul nu le-a luat prea mult timp. Dorinţa de a vedea ceva cu totul inedit părea că le dă aripi. Cu toţii auziseră câte ceva despre Centrul de Vizionări Temporale, situat chiar pe vârful îmbrăcat cu o cuşmă albă. De aici, cei care-şi permiteau luxul puteau să vadă, pe viu, imaginea defileului şi a văii, în orice perioadă de timp ar fi dorit.

Păşiră cu sfială pe coridoarle Centrului. Din loc în loc, terminale albastre, amplasate în nişe adânci, le dădeau informaţii cu privire la drumul străbătut, la ultimele realizări în domeniul chirurgiei temporale, la serviciile pe care Compania se angaja să le realizeze în contul biletului. Ajunseră, fără peripeţii, în sala de vizionare. Pe un ecran imens, licărea stins conturul alb al văii.

-Bine aţi venit! le ură o voce plăcută, venită din tavan. Sunt operatorul principal al Centrului, Wells II. Misiunea mea este să vă ajut să vă hotărâţi în privinţa opţiunilor de călătorie temporală. Dacă o să priviţi la ecranul cel mic din stânga, veţi observa o serie de imagini stereoscopice din principalele epoci în care se poate deplasa aparatul nostru. Vă veţi hotărî apoi, de comun

acord, asupra locului şi timpului călătoriei şi îmi veţi comunica opţiunea dumneavoastră. Subliniez faptul că nu puteţi să faceţi mai mult de trei călătorii, aşa că deciziile trebuie să fie cele mai potrivite cu media opţiunilor. Reclamaţiile ulterioare nu sunt luate în considerare.

-Ceea ce vom vedea pe ecran va fi o simplă imagine sau chiar o călătorie reală?

-Va fi o călătorie propriu-zisă. Clădirea Centrului este construită ca o bulă de protecţie pentru ca prezentul nostru să nu interfereze în nici un fel cu timpul istoric vizitat. În exterior, însă, va exista cu adevărat perioada spre care aţi făcut opţiunea.

-Ca un fel de navă cosmică, explică ghidul. Şi, pentru că prima opţiune aparţine din oficiu Biroului de Turism prin care aţi contractat excursia, aş dori să vedem valea într-una din Glaciaţiuni.

Trecură câteva secunde, în care, aparent, nu se petrecu nimic. Apoi, brusc, în faţă se deschise o privelişte îngheţată. Sub razele unui enorm soare portocaliu, zăpada strălucea orbitor. Undeva, în depărtarea stranie, vântul puternic ridica turbioane enorme de fulgi şi picături de gheaţă. Nici o vietate nu mişca pe întinderea albă.

-Şi vreţi să spuneţi că, acum, în exterior, este chiar ceea ce vedem pe ecran?

-Dacă doriţi, puteţi să ieşiţi, ca să verificaţi. Nu aveţi însă voie să vă îndepărtaţi mai mult de 20 de metri şi nici să atingeţi nimic altceva, decât pista de beton. Iar Centrul nu răspunde de recuperarea dumneavoastră.

-Mulţumesc, prefer să stau aici, la căldurică, răspunse imprudentul.

Imaginea încremeni pentru aproape trei minute, apoi se stinse.

-Prima călătorie de 5 minute standard s-a încheiat. Ce perioadă vizează următoarea?

Hotărâră, după câteva clipe de consultare, că ar fi interesantă o

excursie în Cretaciul superior. Pe ecran, se învârteji o nebuloasă verzuie, care-şi desfăşură treptat volutele, cuprinzînd ecranul în diagonală. Vegetaţia luxuriantă inundă valea şi spinarea stâncoasă a muntelui. Un lac întins domina partea de jos a văii. Deasupra apei, la mică înălţime, zburau pteranodori uriaşi, care-şi afundau din vreme în vreme ciocurile lungi şi groase sub pânza apei, după prada ascunsă dincolo de luciu. În stânga imaginii, aproape de linia pădurii tropicale, un thyranosaur uriaş devora resturile unui stegosaur, în care mai palpitau rămăşiţe de viaţă.

Ghidul le explică, pe un ton scăzut, că acele animale cu sânge rece mor mai greu, deoarece au creierul răspândit de-a lungul imensei şire a spinării. Când îşi încheie explicaţia, imaginea dispăru într-un vârtej multicolor şi vocea lui Wells II le anunţă sfârşitul călătoriei, care durase 6 minute standard. Apoi îi întrebă despre cea de-a treia preferinţă.

-Dacă nu mi-o luaţi în nume de rău, se amestecă în vorbă o femeie scundă şi grasă, care nu scosese nici un cuvânt până atunci, aş vrea să ştiu dacă se poate călători şi în viitor.

-Se poate, răspunse Wells II.

-Atunci, dumneavoastră cunoaşteţi viitorul. Să nu spuneţi că nu-i aşa!

-Îl cunoaştem. Dar nu tot viitorul omenirii sau pe cel al planetei, ci numai acea secţiune din el care priveşte valea.

-Şi ştiţi, continuă femeia ca şi când nu l-ar fi auzit, dacă va fi sau nu un război. Un război nuclear, vreau să zic.

-Va fi, răspunse vocea, fără nici o ezitare.

-Ei bine, atunci sunt sigură că tovarăşii mei de excursie nu ar avea nimic de obiectat împotriva unei excursii în viitorul care conţine acel război nuclear, spuse femeia triumfător.

Ghidul nu avu nimic de obiectat. La urma-urmei, era obişnuit cu clienţi ale căror dorinţe în materie de călătorii temporale erau dintre cele mai bizare. Wells II le ceru să-şi potrivească ceasurile după cadranul celui de pe monitor şi să ia loc pe fotoliile acoperite cu huse. Operatorul le solicită, la rândul său, să citească şi să urmeze întocmai instrucţiuniile de pe foliile de plastic din fotolii. Călătoriile în viitor erau mai complicate, le explică el, decât cele în trecut, şi presupuneau altfel de condiţii.

După ce toţi îşi aplicară peste globii oculari lentilele de protecţie, călătoria începu cu o trepidaţie, însoţită de un bâzâit puternic. Ecranul se lumină de flash-ul unei sclipiri orbitoare, care se desfăcu într-un joc halucinant de lumini, apoi imaginea se încenuşă timp de mai multe zeci de secunde. Când redeschiseră ochii, priveliştea halucinantă care-i întâmpină îi făcu să se strângă înfricoşaţi în fotolii: defileul şi valea arătau asemenea unui peisaj selenar, peste care, la mică înălţime, plutea un strat gros de nori negri. Crăpături uriaşe brăzdau pereţii, iar lava rocilor topite acoperea cea mai mare

parte a fundului văii. Ningea rar, cu fulgi mari, cenuşii.

- În viitor, conform Regulamentului, puteţi face excursii în exterior, în orice direcţie şi pe orice distanţă, anunţă operatorul, după ce locaţia temporală se stabiliză. Poftiţi, vă rog, pentru cei interesaţi, echipamentul de protecţie antiradioactiv vă aşteaptă în sala din dreapta. Vă puteţi întoarce după o oră. Vă mulţumesc pentru atenţia acordată.

Lumea se îngrămădi către sala cu echipamente. Când zgomotul vocilor se stinse, ghidul se apropie cu paşi târşiţi de cronometrul temporal - se găseau în viitor, da! În acelaşi mileniu, în acelaşi secol, acelaşi an, aceeaşi lună, aceeaşi zi. Cu o oră mai târziu numai.

Era greu să faci călătoria asta pentru a doua oară. Doamne, cât de greu!

H.T.F.

VIITORUL A ÎNCEPUT IERI

Gillian XP este denumirea oficială a primei serii de *homunculuşi*, produşi de firma "Humanoid Research". De dimensiuni liliputane (25/12 cm şi 220 g), noile modele de fiinţe artificiale vor înlocui complet seriile siliconice robotronice, în cadrul echipajelor destinate explorării şi pre-colonizării sistemelor planetare de Clasă B. Reamintim abonaţilor noştri că ROBBY-1 şi ROBBY-2 sunt denumiţi astfel în memoria primului robotron cu creier pozitronic din istoria inteligenţei artificiale, ale cărui coordonate au fost descrise de celebrul istoric al Ştiinţelor Fictionale dr. Isaac ASIMOV şi de colaboratoarea sa dr. Susan CALVIN, în demult pierduta lucrare "ROBBIE". Aceştia au fost scoşi din fabricaţie în urmă cu 225 de ani selenari, atunci când specialiştii de la **ROBBOTIC'S** au constatat că, la nivelul de dezvoltare intelectuală atins de acestei serii, cele Trei Legi nu mai pot funcţiona în parametrii impuşi iniţial.

Traian BĂDULESCU

SINGURĂTATE

I. Suntem OAMENI. Reprezentăm o civilizație tânără, mult prea tânără și neajutorată pentru a face primii pasul spre o întâlnire cu alte ființe inteligente. Dacă or mai fi... Trăim aglomerați și sufocați pe o planetă care nu ne mai poate fi mult timp cămin. Suntem atât de singuri, un punct infim în nemărginirea Universului... Noi și Dumnezeu...

II. Am ajuns la marginile Sistemului Solar, pe care-l cunoaștem ca-n palmă. Am colonizat planeta Marte. N-aveam încotro, pe Pământ ne asfixiam. Ne-am mărit spațiul vital, aglomerarea nu mai constituie deocamdată o problemă. Dar sentimentul singurătății e și mai apăsător. Oare suntem unicii responsabili ai Universului? O oază cosmică înconjurată de neființă, de abis?

III. Am, intrat în posesia unei descoperiri de mare importanță, mult-dorită din cele mai vechi timpuri. VITEZA SUPERLUMINICĂ. Unii spuneau că ar fi imposibil, dar n-a fost să fie așa. Totul e posibil, dacă există o puternică dorință. Aparatele noastre de zbor brăzdează hiperspațiul. Dar, cu cât orizonturile se lărgesc, cu atât ne simțim mai singuri.

IV. Prima întâlnire cu CEILALȚI n-a fost ceva care să ne ia prin surprindere. Ne sunt în multe privințe destul de asemănători. În câteva secole, am reuşit să le asimilăm toate cunoștințele. Și ei pe ale noastre. Cu timpul, prin conviețuire, am format o singură civilizație. Împreună vom încerca să descoperim NOUL și să scăpăm de singurătate.

V. Am ajuns la marginile GALAXIEI. Am contactat multe civilizații, diferite nouă. Cu unii am purtat războaie, cu unii ne-am aliat. Până la urmă, am ajuns să trăim în pace cu toții. Am început explorarea galaxiilor vecine. Am descoperit și la rândul nostru am fost descoperiți de alte civilizații, cu ale căror drumuri și destine s-au încrucișat propriile drumuri și destine. Atâtea forme de viață inteligentă - unele superioare, unele inferioare, dar toate în permanentă căutare, dornice de nou și de a scăpa de singurătate.

VI. Am descoperit și modalități de a călători în timp. Din motive de deontologie, n-am interferat decât cu civilizații din viitor. Cunoaștem aproape tot Universul în care locuim. Nu mai putem vorbi despre noi ca oameni sau

despre fiecare civilizație în parte. Ci de o singură specie - cea a rațiunii. Nu mai ținem cont de aspectele noastre exterioare - cauză a atâtor conflicte. Ceea ce contează acum este aspectul interior, pe care putem să-l vizualizăm. Inteligența, rațiunea, credința, spun totul despre un individ, indiferent că are sau nu cap, picioare sau creier în sensul clasic al cuvântului. Acum nu ne mai rămâne decât să răscolim ultimele cotloane «prăfuite» şi uitate ale Universului.

VII. Cunoaştem tot Universul. Dincolo de granițele lui - negură, vid. Oricum, nu putem evada din el. Am atins ceea ce doream, dar tot nu suntem fericiți. Paradoxal, nesfârşitul a devenit îngust, limitat. Nu ne putem opri, trebuie să facem ceva, căci dorința continuei căutări ne mistuie sufletele. Ne dăm seama că suntem prizonieri. Şi... atât de singuri...

Herbert George WELLS

MAŞINA TIMPULUI

PRINCIPII CONSTRUCTIVE (fragment)

Obiectul pe care Exploratorul Timpului îl ținea în mână era un mecanism strălucitor, metalic, de o construcție foarte delicată, cu puțin mai mare decâtun ceas obişnuit. Unele resorturi erau din fildeş, altele dintr-o substanță cristalină şi transparentă.

(...)

Este proiectul meu pentru o maşină de călătorit în timp. Observaţi că se prezintă destul de ciudat, iar bara aceasta are un aspect aparte, sclipitor, ca şi cum ar fi oarecum ireală (...) Iată, aici este o mică manetă albă, aici este încă una.

(...)

Unele părți ale maşinii erau din nichel, altele din fildeş, iar altele fuseseră cu siguranță şlefuite sau tăiate din cristal de stâncă. Aparatul era aproape gata, dar manetele răsucite, de cristal, zăceau neterminate pe o bancă, alături de câteva plăci acoperite cu desene. Am ridicat o placă, vrînd să o privesc mai de aproape. Părea să fie din cuarț.

Traducere de Horia Banu

TIMPUL

de ***Solomon MARCUS***

Timpul face parte din acea stranie categorie de entităţi, pe cât de familiale, pe atât de impenetrabile. Pe cât de uşor îl intuim, pe atât de greu îl conceptulizăm. De fapt, definiţii sunt multe, dar fiecare se referă nu la timp pur şi simplu, ci la un anumit fel de timp. Ne preocupă timpul solar şi cel atomic, timpul relativist şi cel cuantic, timpul creşterii organice şi cel al dezvoltării biologice, timpul entropic şi cel subiectiv, timpul diverselor vârste, timpul geologic şi cel al lingvisticii istorice, timpul economic-social şi cel al dezvoltării globale, timpul logic şi logica temporală, timpul semiotic şi cel sistemic, relaţia timp-cauzalitate.

(...)

TIMPUL SUBIECTIV FAŢĂ DE TIMPUL CRONOLOGIC

Aşa cum am observat Ornstein distinge patru tipuri de experienţe temporale. Acestea sunt: experienţa prezentului, relativă la intervale foarte scurte; experienţa trecutului, relativă la durate şi la memorie lungă; experienţa devenirii, a viitorului, a perspectivei temporale, a construcţiilor filozofice, sociale şi culturale ale lumii; experienţa simultaneităţii şi succesiunii. Am urmărit anterior unele aspecte relative la primul şi al patrulea tip. Ne vom consacra acum atenţia asupra celui de-al doilea tip.

O problemă fundamentală în ceea ce priveşte percepţia duratelor este aceea a legăturii care se stabileşte între timpul cronologic şi timpul subiectiv (psihologic).

(...)

I se atribuie lui Schopenhauer observaţia după care oamenii

raportează fiecare nou interval temporal pe care-l parcurg la vârsta pe care o au. Aceasta înseamnă că un acelaşi intreval temporal pare mai scurt unui om bătrân decât unuia tânăr. Într-adevăr, un interval de exemplu, de un an este raportat la 60 de ani de un om de 60 de ani, dar numai la 10 de un copil de 10 ani; ar rezulta că un an pare primului de şase ori mai mic decât celui de-al doilea. Mihai Dinu observă însă că ipoeza lui Schopenhauer, plauzibilă în ceea ce priveşte psihologia unui adult (care pe măsură ce înaintează în vârstă priveşte tot mai mult spre trecut, a cărui experienţă vrea să o valorifice) este mai puţin semnificativă în ceea ce-i priveşte pe copii, deoarece aceştia raportează percepţia evenimentelor nu atât la trecut, cât la viitor. Desigur, aici trebuie să operăm unele diferenţieri. Un preşcolar are un orizont temporal foarte redus, nici trecutul şi nici viitorul nu ocupă în viaţa lui un loc foarte important. Un adolescent însă, un tânăr care aspiră să-şi termine studiile, să se califice într-o profesie, să se căsătorească şi să aibă o familie sunt într-adevăr aţintiţi asupra viitorului lor. În dorinţa de a vedea acest viitor îndeplinindu-se, este plauzibil ca timpul, pentru el, să se scurgă mai încet. Pe măsură ce planurile noastre se realizează - observă Mihai Dinu - timpul trece mai repede, deoarece aşteptăm din ce în ce mai puţin de la viaţă. Urmărind însă această idee până la capăt, vom constata că timpul se menţine dens şi trece încet în măsura în care ne menţinem şi, eventual, ne dezvoltăm capacitatea de a face noi planuri, de a fixa noi obiective, mai ambiţioase, pe măsură ce cele anterioare au fost atinse. În ultimă instanţă, vârsta noastră psihologică este determinată de bogăţia de lucruri pe care simţim că le mai avem de făcut.

Filozoful francez Paul Janet observa, în secolul trecut, că timpul trece mai repede când înaintăm în vârstă. Această observaţie, apropiată de aceea a lui Schopenhauer, este totuşi diferită de a acestuia. Janet afirmă că acelaşi interval temporal pare mai scurt unui om bătrân decât unui tânăr sau că durata subiectivă a unui eveniment descreşte atunci când vârsta creşte. Cu alte cuvinte, durata subiectivă este o funcţie descrescătoare în raport cu vârsta. Alura acestei funcţii descrescătoare rămâne deschisă la o infinitate de posibilităţi; numai o bogată investigaţie experimentală va putea elimina sau măcar reduce această ambiguitate. Schopenhauer cerînd să raportăm durata evenimentelor percepute la vârsta subiectului care le percepe, optează implicit pentru o funcţie descrescătoare de tipul inversei proporţionalităţi.

Frederic BROWN

CEA DINTÂI MAȘINĂ DE EXPLORAT TIMPUL

Doctorul Grainger înaintă un pas şi vorbi cu solemnitate:

-Domnilor, vă prezint cea dintâi maşină de explorat timpul. Ce ziceți?

Cei trei prieteni din jurul său căscară ochii mari la ea: o cutie metalică, cu suprafața puțin mai mare de 40 centimetri pătrați, înzestrată cu mai multe rozete şi cu un buton în partea din mijloc.

Grainger începu să explice:

-Este suficient să fie ținută în mâna stângă, iar cu dreapta să potriviți rozetele în aşa fel încât să marcheze corect anul, luna, ziua, ora şi minutul dorit pentru deplasare. După care se apasă pe buton şi gata - se ajunge la destinația dorită.

Cel mai bun prieten al său, Smedley, întinse mâna, luă cu grijă cutia de pe măsuță şi o studie în lumina becului chior din tavan.

-Chestia asta... chiar funcționează? Sau e o glumă?

-Am testat-o pe o distanță temporală scurtă. Am potrivit rozetele pentru ziua anterioară şi am apăsat butonul. Momentul cel mai straniu a fost când m-am văzut pe mine însumi - propriul meu spate, ca să mă exprim mai exact - cum ieşeam din cameră. A fost o experiență absolut incredibilă.

-Şi ce crezi că s-ar fi întâmplat dacă te-ai fi repezit la uşă şi ți-ai fi expediat un şut în fund?

Grainger izbucni în râs.

-Cel mai probabil este că nu aş fi putut, pentru că treaba asta ar fi modificat oleacă trecutul. Vechiul paradox al călătoriei în timp, îți mai aminteşti? Ce se poate întâmpla dacă un individ s-ar întoarce în timp şi l-ar ucide pe unul din propriii săi bunici, mai înainte ca acesta s-o fi întâlnit pe bunică-sa?

Brusc, Smedley se îndepărtă la câțiva paşi de ceilalți trei, ținînd cutia în poadul palmei. Rânji şi strigă spre ceilalți:

-Vă dați seama? Chiar asta am să fac! În timp ce tu ne dădeai explicațiile, am potrivit rozetele pentru momentul acela special, fixat la 60 de ani în trecut, momentul...

-Smedley, nu! se repezi la el Grainger.

-Nu te mişca din loc, altfel apăs butonul şi nu mai afli nimic. Dă-mi voie să-ți explic...

Grainger înțepeni.

-Am auit şi eu de paradoxul ăsta, râse Smedley. M-a interesat

dintotdeauna, pentru că *știam* că-mi voi omorî bunicul, dacă mi s-ar fi oferit vreodată ocazia. Nu ştii ce înseamnă să urăşti un om, nu Grianger? A fost un tiran, unul adevărat, care a transformat viața bunicii şi a părinților mei într-un iad. Şi iată că ocazia ş-a ivit, în sfârşit!

Mâna dreaptă se întinse şi apăsă butonul.

În prima clipă, Smedley îşi pierdu cunoştința. Când îşi reveni, era întins în iarbă, pe un câmp verde. Nu-i trebui prea mult timp să se orienteze. Dacă acela era locul unde, peste mulți ani urma să se ridice casa lui Grainger, atunci ferma străbunicului său se găsea cam la un kilometru mai spre sud. Se ridică în picioare, îşi scutură hainele şi o porni într-acolo. Pe drum, găsi o bâtă tocmai potrivită pentru intențiile sale.

Când ajunse în preajma fermei, zări un bărbat cu păr roşcovan, care izbea cu biciul într-un câine slăbănog.

-Lasă-l în pace! țipă el şi se repezi către biciuitor.

-Vezi-ți naiba de treaba ta, îl apostrofă roşcovanul, lovind iarăşi cu cravaşa.

Smedley ridică bâta şi izbi cu sete.

Şaizeci de ani mai târziu, doctorul Grainger înaintă un pas şi vorbi cu solemnitate:

-Domnilor, vă prezint cea dintâi maşină de explorat timpul. Ce ziceți?

Cei doi prieteni din jurul său căscară ochii mari la ea.

Traducere de Răzvan Mirea

TIMP ŞI SF (fragment)

Pierre VERSINS

Totuşi un scriitor şi nu dintre cei mai neînsemnați, nu s-a mulțumit cu termeni avînd doar o vagă rezonanță tehnică: **Alfred Jarry**, în *Comentariu pentru a servi la construcția practică a maşinii de explorat timpul* (1989), a cugetat foarte serios, folosind cunoştințele epocii sale şi unele pe care noi nu le avem încă, asupra posibilității unei asemenea construcții.

Raționamentul său este atât de compact, încât nu poate fi analizat, deoarece analizat ar umple tot atâtea pagini ca şi textul.

(...)

Putem, totuşi, să cităm o paranteză a lui Jarry, pentru că ea expune, dar cu alte argumente şi cu un rezultat diferit, ingenioasa idee a lui Regis Messac din *Oraşul asfixiaților*: "...vom constata mai departe că Trecutul se află dincolo de Viitor, văzut din maşină...

Traducere de Horia Banu

MAȘINA DE CONDENSAT TIMPUL

Harry T. FRANCIS

Se numea Harlan Withman, avea 33 de ani și era de profesie celibatar. Multimilionar și nițel cam trăznit. În rest, prietenul meu cel mai bun. Spun "se numea", "era", pentru că de o săptămână nu mai știu absolut nimic despre el. Ultima oară, l-am văzut de Sf. Jonathan, când m-a chemat să-i fac o vizită, la castel.

M-am grăbit să mă conformez și m-am urcat într-un taxi. L-am descoperit în mijlocul imensei peluze din fața edificiului în stil neogotic, înconjurat din toate părțile de stive înalte de cartoane cu ouă. Șiruri lungi de camioane își așteptau rândul în fața grilajului de metal și câteva zeci de muncitori zilieri descărcau marfa de pe brațele stivuitoarelor electrice.

-Sfinte Sisoe, Harlan, ce-i... **găinăria** asta?! l-am întrebat uluit. O nouă afacere?

-Ha-ha, bine zis, o nouă afacere! a rânjit el și m-a tras de cot către un spațiu mai larg, între cartoane, unde odihnea în soare un birou din furnir, un terminal "Wiggeria" și mai multe scaune de răchită. Cea mai originală afacere din lume. Milioanele mele contra Timpului.

Cred că l-am privit de-a dreptul suspect, pentru că mi-a făcut semn să iau loc și s-a grăbit să-mi ofere explicații.

-Am dat de firul unei chestii fundamentale. Tu știi că n-am fost un tip prea tare la carte. În școală, nu m-am omorât deloc cu învățatul și bătrânul a trebuit să pompeze mereu bani în câte-o fundație științifică, pentru ca dascălii mei să-nchidă ochii și subsemnatul să promoveze. De intuiție nu am dus însă lipsă niciodată. Și nici de baftă. Ei bine, astea două la un loc m-au făcut să dau de *urma Timpului*. Și cred că, într-adevăr, e vorba de-o afacere. Așa cum ai numit-o tu. Și încă una profitabilă.

M-am foit pe scaunul tare. Brusc, mi se făcuse foarte cald. I-am aruncat o privire urâtă. Harlan a râs.

-În regulă, bătrâne, nu sunt chiar atât de sărit de pe fix. la tot ce ți-am spus... ca atare. E, pur și simplu, vorba despre o afacere.

-Cu ouă?! am clătinat din cap.

-Cu ouă, a ridicat el din umeri. S-a ferit din calea unui muncitor și s-a apropiat de urechea mea dreaptă. Știi care este defectul vostru, al tipilor foarte școliți dar fără imaginație? Că vă bazați prea mult pe legi și pe obișnuințe. Un ou, amice, nu e doar un produs galinaceu, cu care să-ți umpli burta. Un mare poet spunea că în el zace Increatul. Că oul este Timp suspendat. Ce frumos! Și, mai

ales, ce adevărat! Pricepi? Fiecare din chestiile astea albe care ne înconjoară reprezintă un Început de Timp.

Am luat un ou şi i-am lovit coaja cu unghia. Probabil că nu arătam prea inspirat.

-Uite ce e, a oftat. Timpul este prizonierul tuturor lucrurilor nevii. Când se eliberează din carapacea lor, acestea se distrug. Şi cele vii conţin Timp, dar în cantităţi infinit mai reduse. De asta, trăiesc şi mai puţin, cum s-ar zice. Compară, de exemplu, existenţa unei roci şi a unui om.

Nu ştiu dacă, ştiinţific vorbind, argumentele lui aveau vreo valoare, dar totul părea destul de logic. Am dat din cap, hotărât să am răbdare şi să nu-l întărât.

-Am băgat vreo 15 milioane de marafeţi în treaba asta. Şi vreau să cred că am făcut o afacere.

Am zâmbit tâmp şi am dat iar din cap.

-Ouăle sunt singurele obiecte nevii din natură care, printr-un proces interesant, se transformă în fiinţe vii. Atunci când bănuţul purtător de embrion îşi schimbă structura, se eliberează o cantitate apreciabilă de Timp. E un lucru pe care toţi fermierii cu vechime îl cunosc din experienţă, deşi nu ştiu cum să şi-l explice. Cloştile, de exemplu, îmbătrânesc din acest motiv de câteva ori mai repede decât restul găinilor. Trăiesc accelerat, înţelegi?

-Şi tu vrei...

-Exact. Să eliberez brusc o cantitate mare de Timp. Te-am chemat să fii martor la fenomen.

Chiar am fost martor. Dar la ce anume, nu realizez prea exact nici acum. În cea de-a treia zi, căldura miilor de aeroterme a produs, probabil, prima desprindere din Neviu. Alarma «Wigerriei» a prins să ţiuie foarte subţire, atenţionîndu-ne. Şi atunci s-a întâmplat. Pur şi simplu.

Harlan îi îndepărtase de pe domeniu pe toţi angajaţii şi rămăsese singur în mijlocul mării de coji albe. Întâi a fost ceva ca o sclipire tăioasă prin aer şi a început să miroasă a cârpă arsă. Apoi, el a prins să se mişte din ce în ce mai repede, până când s-a metamorfozat într-o ceaţă difuză, strălucitoare, care a dispărut din câmpul vizual al binoclului.

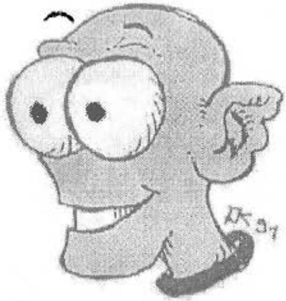
Asta a fost tot.

La momentul prescris, nici un pui nu a mai ieşit din coajă. Muriseră cu toţii. Am dat dispoziţie să fie luate toate cartoanele de acolo şi am închis domeniul.

De atunci, nu mai ies din casă şi mă străduiesc să mă gândesc la altceva decât la afurisitul de experiment. Şi bineînţeles că nu pot. Doamne-Dumnezeule, mi-e frică să mai mănânc ouă la micul dejun, ca nu cumva să mă uit în oglindă şi să mă trezesc cu riduri pe faţă!

Traducere de Dan Bulacu

de *Diana BANU*

LUNA, MAI APROAPE...

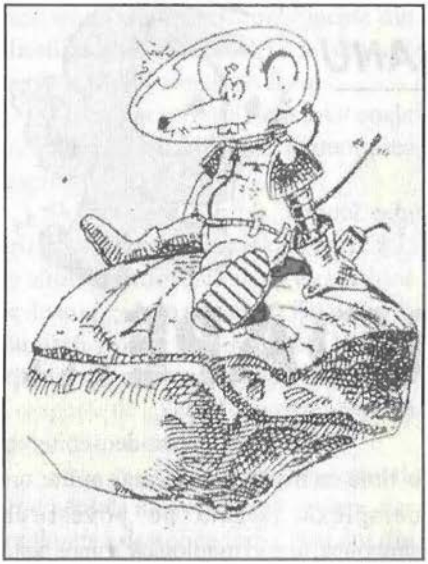
Cunoscutul scriitor român Aurel Cărăşel, cunoscut în lumea fanilor acestui gen şi prin multele contribuţii aduse la dezvoltarea fandomului SF românesc, a adunat într-un volum de 150 de pagini, intitulat "Mitologii selenare", un numar de 45 de short-story, pe care le-a publicat anul acesta la Editura Genessa din Craiova.

Sprijinind din plin impunerea acestui gen literar în SF-ul românesc, volumul culege între coperţile a căror grafică interesant tradiţionalistă este realizată de Marius Ghergu (şi el tot un oltean), povestiri apărute în perioada 1993-2004 în paginile mai multor ziare, reviste ori suplimente literare ("Strict Secret", "Cuvântul libertăţii", "Obiectiv Magazin", "Tineretul Liber", "Anticipaţia", "Almanahul Anticipaţia", "Almanahul VoceaT"), după cum autorul însuşi mărturiseşte, la începutul cărţii, într-un "Prolog la o posibila mitologie a fandomului romanesc".

Cu pretenţii literare deosebite, cu o linie narativă de cele mai multe ori complexă, bazată pe povestirea simbolică, uneori mitologică, a unor fapte trecute de fiecare dată prin filtrul reflexivităţii personajelor, «Mitologii selenare» cuprinde povestiri care nu se citesc cu sufletul la gură, spre a le afla finalul, pentru ca, ulterior, să le uiţi subiectul în câteva zile, când, cufundat într-o altă lectură, te îndrepţi spre lumi noi. Nu.

Pentru că fiecare povestire în parte deschide un drum spre proza scurtă, printr-o scriitură extrem de vizuală, ca într-o fotografie continuu mişcată, în care cititorul vede contururile la ceea ce urmează, şi-l simte pe creator lor ca pe un senzor al Lumii Imaginare pe coridoarele căreia aleargă.

Împărţite în nouă capitole, povestirile abordează o tematică diferită. Întâlnim astfel motivul mitologic

(mitologii selenare, precreştine şi creştine), motivul călătoriei (cronozofice şi prin spatiu), motivul contactului de gradul III , al viitorului (unu şi doi), dar şi povestiri care ating pragul fantasticului, adunate de autor în capitolul intitulat sugestiv «Aproape fantastice».

Astfel, cititorul poate discuta cu "satirii selenari", cu "peregrinii galactici" ori poate da mâna cu "doctorul Faustus şi ananaşii" lui ucigaşi, când "Ora faraonului" bate pe "Cronos Bulevard", într-o "Lume la care nu visăm". A t â t umorul fantast-ironic, cât si gustul pentru scriitura clasică, uşor mitologizată trasează complexa hartă a itinerarului prozei lui Aurel Cărăşel, un împătimit al Lumilor Virtuale, dar şi un deschizător de uşi spre interiorul fascinant al sensurilor ascunse dincolo de carcasa cuvântului, unde nimic şi nimeni nu-l mai poate opri să plonjeze.

CARUSELUL BENZILOR DESENATE

A.C.

România devine un teritoriu din ce în ce mai... internaţional! Nu, nu e vorba despre o simplă şi hazardată afirmaţie gen „hai să ne integrăm şi noi în Europa!", aşa cum ar părea la prima vedere. Am în faţă primul număr dintr-o revistă deosebită, CARUSEL, o colecţie impresionantă de 96 de pagini de benzi desenate, editată de Fundaţia NERVA. Redactorul-şef, cunoscutul grafician de BD Sandu FLOREA, o realizează la New York, unde s-a stabilit după Revoluţie, împreună cu colaboratori fixaţi prin toate coclaurile planetei Pământ - Marian MIRESCU şi Dodo NIŢĂ sunt în Craiova, Mircea ARAPU la Paris, Ioan IONIŢĂ la Bucureşti. Cum este posibil

STAR WARS™

Amenințarea Fantomei – Ep. I
Planeta Adormită
Moştenitorul Imperiului
Asaltul Forţei Întunecate
Ultima Poruncă
Ochiul Minţii
Umbrele Imperiului
Capcana Paradisului
Gambitul Hutt
Zorii Rebeliunii
Darth Maul - Vânătorul din umbră
Apropierea Furtunii
Atacul Clonelor – Ep. II
La răscruce
Labirintul răului
Răzbunarea Sith

AVENTURĂ DINCOLO DE FILM!

www.amaltea.ro/starwars